

Sezonowość ma wpływ na bezrobocie. Kiedy pracy jest najwięcej? »11

Nie ma decyzji w sprawie Škirpy »14-15

Litewskie medale z Paryża »29

Następny numer wydania codziennego „K.W.” ukáže się 20 sierpnia br.

Historyk: mówić o Bitwie Warszawskiej bez Piłsudskiego jest bardzo trudno

Fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe, opr. red.

Przed 104 laty, na przedpolach Warszawy, Polska zatrzymała ekspansję światowej rewolucji i wybroniła własną niepodległość. W litewskiej historiografii Bitwa Warszawska była przez dłuższy czas nieobecna, sądzi Andrzej Pukszo, przede wszystkim ze względu na postać Józefa Piłsudskiego. »12-13

Trwa ukraińska ofensywa w obwodzie kurskim »8-9

ISSN 1392-0405

Studencki dylemat: akademik czy mieszkanie? »16-17

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brigita Lapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds.o.online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszko,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: Vš „Kurier Wilenski“

Druk: Vš „Vilnijos žodis“

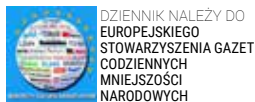
Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.*

*Redakcja zastrzega sobie pra-
wo do skracania i adiustacji
tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.*

*Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.*

Projekt jest finansowany ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP
w ramach konkursu „Polonia
i Polacy za granicą 2023/2024“.

Publikacja wyraża jedynie poglądy
autorów i nie może być utożsa-
miana z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Mini-
strów i Fundacji „Pomoc Polakom na
Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Poradnik na czas kryzysu czy wojny dla mieszkańców Wilna

Justyna Giedrojc

Mieszkańcom stolicy będą rozdawane poradniki zawierające informacje o przygotowaniu się do sytuacji kryzysowych.

Publikacja ukaże się najpierw w języku litewskim, następnie pojawią się wydania w języku angielskim i rosyjskim. Polskojęzycznej wersji poradnika nie ma w planach samorządu.

DOSTARCZY POCZTA LITEWSKA

Wydanie 24-stronicowej publikacji „Jei krizė arba karas: Kaip elgtis?” (Jeżeli kryzys albo wojna: Jak się zachować?) zainicjował Samorząd Miasta Wilna.

— Ukaże się co najmniej 200 tys. egzemplarzy poradnika. Około 170 tys. egzemplarzy za pośrednictwem Poczty Litewskiej trafi do skrzynek pocztowych mieszkańców bloków wielomieszkaniowych, 30 tys. zostanie dostarczonych mieszkańcom domów jednorodzinnych – komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Gabrielius Grubinskas, rzecznik prasowy stołecznego samorządu.

NIEZBĘDNE INFORMACJE

W poradniku będzie wyjaśnione, jak przygotować się do działań w sytuacji kryzysowej, co zrobić, by uniknąć zagrożenia oraz jak się zachować podczas wystąpienia zagrożenia. Sytuacje kryzysowe mogą mieć różne podłoże, niekoniecznie muszą to być działania wojenne. Może to być np. ewentualna awaria w elektrowni jądrowej

Wilno zamierza rozbudować sieć schronów **Fot. It72.lt**

w znajdującym w 50 km od Wilna Ostrowcu. Będzie też wyjaśnione, jak nie poddać się panice, przygotować się do ewentualnej ewakuacji, jak udzielić pierwszej pomocy, co oznaczają wyjące syreny i co należy wtedy zrobić.

DOSKONALENIE SYSTEMU

Już jesienią ukażą się litewska wersja poradnika.

— Samorząd stołeczny planuje zainwestować w tłumaczenie wydania na język angielski i rosyjski. Na razie w planach nie jest przewidziane tłumaczenie na język polski — informuje przedstawiciel samorządu.

Koszty wydania poradnika wyniosą 72,6 tys. euro.

— W taki sposób we współpracy z Ministerstwem Ochrony Kraju doskonalimy system informowania mieszkańców Wilna o możliwych zagrożeniach i sytuacjach kryzysowych — wyjaśnia Grubinskas.

PLAN OBRONY MIASTA

Rozmówca zaznacza, że jest to też kolejny krok w realizacji planu z zakresu bezpieczeństwa cywilnego. Zaprezentowany w lipcu plan obrony cywilnej Wilna w sytuacjach

ekstremalnych składa się z dwóch części. Pierwsza część dotyczy wsparcia struktur wojskowych, w tym stacjonującej na Litwie niemieckiej brygady, druga — ochrony ludności cywilnej w przypadku sytuacji kryzysowej.

Podczas prezentacji planu obrony Wilna stołeczny mer Valdas Benkunskas poinformował m.in., że Wilno zamierza rozbudować sieć schronów oraz ulepszyć system alarmowy. Samorząd powinien zapewnić schronienie dla co najmniej 60 proc. mieszkańców. Obecnie budynki, które mogą uchodzić za schrony mogą zmieścić maksymalnie 50 proc. ludności Wilna. Samorząd stołeczny inwentaryzuje wszystkie budynki, które posiadają pomieszczenia pod ziemią — piwnice, parkingi, magazyny.

USTERKI W SYSTEMIE ALARMOWYM

Ulepszenia wymaga też system alarmowy. Obecnie na terenie miasta działa 41 syren ostrzegawczych, które docierają do około 30 proc. mieszkańców. Planuje się zamontowanie dodatkowo 50 syren. Szacuje się, że wtedy wszyscy mieszkańcy Wilna w razie zagrożenia usłyszą wycie syren.

Obecnie informację o tym, jak przygotować się i działać w sytuacjach ekstremalnych można znaleźć na stronie internetowej Departamentu Ochrony Przeciwpożarowej i Ratownictwa It72.lt

W niedzielę wieczorem przy Białym Moście w Wilnie tłumy mieszkańców wiwatowały na cześć litewskich olimpijczyków. Fot. Julius Kalinskas, ELTA

Uroczystości w Wilnie z okazji Święta Wojska Polskiego

15 sierpnia o godz. 12.00 Ambasada RP w Wilnie zaprasza do udziału w uroczystości z okazji Święta Wojska Polskiego, która odbędzie się przy kwaterze wojskowej przy Mauzoleum Matki i Serca Syna na cmentarzu na Rossie. W uroczystości weźmie udział Andrzej Dudziński, chargé d'affaires oraz płk Sławomir Pawlikowski, attaché Obrony, Wojskowy, Morski i Lotniczy.

Święto jest obchodzone dla uczczenia 104. rocznicy Bitwy Warszawskiej, w której wojsko polskie bohatercko odparło atak sił bolszewickich, chroniąc tym samym niepodległość odrodzonej po 123. latach rozbiorów Ojczyzny. Była to jedna z największych i zarazem najważniejszych bitew w historii polskiego oręża.

Zachęcamy wszystkich do oddania w tym dniu hołdu Bohaterom walczącym o wolność i niepodległość Polski, co można uczynić nie tylko na wileńskiej Rossie — na terenie Litwy znajduje się wiele miejsc pamięci, mogił i kwater wojennych oraz wojskowych, na których pochowani są polscy żołnierze polegli w walkach za Ojczyznę. ■

Ambasada RP w Wilnie

Msza św. z kościoła franciszkanów

We czwartek, 15 sierpnia, TVP WILNO zaprasza na transmisję Mszy św. z kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny (franciszkanów) w Wilnie. Uroczysta msza św. o godz. 11.30 odbędzie się z okazji święta Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, zwanego również Zielną. Msza ta zainaugu-

ruje odpust połączony z festynem, który od kilku lat organizują wileńscy ojcowie franciszkanie.

Mszy świętej będzie przewodniczył i Słowo Boże wygłosi ks. Waldemar Ulczukiewicz — proboszcz parafii pw. św. Anny w Duksztach. W koncelebrze będzie o. Jarosław Rekwardt — franciszkanin,

gwardian i nowy rektor kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Wilnie.

Transmisja rozpocznie się o godz. 11.25 czasu litewskiego. We Mszy św. będzie można uczestniczyć również za pośrednictwem Internetu — transmisja będzie dostępna na stronie wilno.tvp.pl ■

Imieniny

13 sierpnia

Diany, heleny, Hipolita, Kasjana, Konkordii, Maksyma, Radegundy, Radomiła, Wigberta, Wolebora

14 sierpnia

Alfreda, Atanazji, Dobrowoja, Elżbiety, Euzebiusza, Kaliksta, Majnarda, Maksymiliana, Marcelli

Cytat dnia

„Wolę mieć złą prasę niż dobry nekrolog” —

powiedział w rozmowie z magazynem „Time” premier Izraela Benjamin Netanjahu. Oświadczył, że podjął ryzyko prowadzenia „wojny egzystencjalnej”, podczas której „zniszczenia przynoszą większe implikacje dla bezpieczeństwa Izraela”.

Liczba dnia 100000

wykroczeń drogowych w ciągu roku zarejestrowało 16 nowych fotoradarów w Wilnie.

W rejonie wileńskim są oczekiwane ważne inwestycje – basen w Rudominie i park elektrowni słonecznych

Samorząd Rejonu Wileńskiego planuje inwestycję w jeszcze dwa ważne obiekty na terenie rejonu – budowę ośrodka sportów wodnych w Rudominie oraz parku elektrowni słonecznych.

Po ich złożeniu rada samorządu wyraziła zgodę na dalsze rozpatrzenie tych decyzji, ostateczna decyzja zostanie podjęta pod koniec sierpnia.

Jak mówi mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz, na terenie samorządu chcemy zapewnić dostępność i jakość usług związanych ze sportami wodnymi, dlatego wychodzimy z inicjatywą, aby powstał pierwszy w rejonie wileńskim basen, z którego mogliby korzystać mieszkańcy.

„W tej chwili na terenie rejonu nie ma ani jednego ośrodka sportów wodnych, który byłby w stanie zapewnić samorządowi funkcje publiczne – realizować programy nauki pływania dzieci, zapewnić jakość i dostępność edukacji pozaformalnej, promować sport zawodowy, dać możliwość odwiezania ze zniżką osobom niepełnosprawnym, seniorom i innym objętym wsparciem grupom mieszkańców” – mówi R. Duchniewicz.

Budowa kompleksu sportów wodnych może kosztować około 7 mln euro. Proponuje się realizację tego projektu w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP), gdyż same środki budżetu samorządu nie wystarczyłyby na realizację projektu o takim zakresie. Partner prywatny zobowiązałby się do aktualizacji projektu technicznego według współczesnych wymagań, wybudowania obiektu i utrzymywania go przez określony czas, dając mu prawo do uzyskiwania dochodów komercyjnych.

Na prace projektowo-budowlane zaplanowano do 30 miesięcy, a na okres operacyjny – 15 lat. Po wygaśnięciu umowy PPP, budynek basenu pozostanie własnością samorządu. Przez cały okres funkcjonowania partner prywatny świadczyłby dla samorządu bezpłatne usługi – wynajem torów basenowych o długości 25 m w godzinach od 9:00 do 17:00 w dni powszednie, wynajem siłowni – usta-

lona liczba wejść w dni powszednie, a także zniżki na usługi płatne dla objętych opieką ustalonych przez samorząd grup osób.

Szacuje się, że wkład samorządu mógłby wynieść około 1,5 mln euro rocznie. Opłata ta obejmuje inwestycje kapitałowe, finansowanie i koszty zużycia basenu.

W REJONIE – PARK ELEKTROWNI SŁONECZNYCH

Samorząd planuje także utworzenie nowej instytucji publicznej – „Parku Słonecznego Rejonu Wileńskiego” i zarejestrowanie go w Rejestrze Osób Prawnych.

Instytucja ta będzie mogła realizować projekt, w ramach którego w rejonie wileńskim powstanie elektrownia słoneczna o mocy około 10 MW.

„Projekt ma na celu inwestycje w zakłady produkujące energię elektryczną ze źródeł odnawialnych, zmniejszenie niedostatku energetycznego i przyczynienie się do rozwoju regionu wileńskiego. Pozwoli to na poprawę sytuacji w zakresie ochrony środowiska, zapewni korzyści społeczne nie tylko instytucjom, ale także niezamożnym mieszkańcom rejonu, którzy będą mogli korzystać z mocy zainstalowanej w elektrowniach” – zauważa mer R. Duchniewicz.

Zgodnie z Narodowym Planem Działań na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030 oraz opisem motywacyjnego instrumentu finansowego „Pożyczki dla wspólnot energetycznych” ZSA „Investicijų ir verslo garantijos” (pol. Gwarancje instytucji i biznesu), przewiduje się wsparcie finansowe na budowę elektrowni, wykorzystującej energię odnawialną. Ze środków tego działania zostanie udzielony kredyt ulgowy, który łączy w sobie dotację do 50 proc., obejmującą dotację na pomoc techniczną.

Wielkość dotacji, z wyjątkiem dotacji na pomoc techniczną, dla każdej wspólnoty, zajmującej się energią odnawialną (lit. AIEB) będzie zależała od tego, ile mocy elektrowni zostanie przekazanych osobom o niedoborach energetycznych, mieszkającym na terenie samorządu (np. jeśli 20 proc. mocy elektrowni zostanie przekazane osobom o niedoborach energetycznych, AIEB będzie uprawniony do 20 proc. dotacji itp.). Całkowita kwota dotacji, łącznie z dotacją na pomoc techniczną, nie może przekroczyć kwoty pożyczki udzielonej (wypłaconej) przez AIEB. ■

Fot. vrsa.lt

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

Co zrobić, jeśli przypadkowo znajdziemy broń lub amunicję?

Honorata Adamowicz

Ostatnio w przestrzeni publicznej omawiano nawet kilka takich przypadków, w związku z czym funkcjonariusze policji informują, jak wówczas należy się zachować.

W dniach 16-20 sierpnia kobieta sprzątając mieszkanie swojej zmarłej matki przy ulicy Gabijos w Wilnie, znalazła na balkonie pod dywanem rewolwer gazowy Rohm RG 89 9 mm Knallpatr. Broń została przekazana policji. To nie jedyny przypadek, kiedy jest znajdowana broń czy amunicja.

POINFORMOWAĆ POLICJĘ

— W przypadku znalezienia broni lub jej części w miejscach publicznych, takich jak na przykład w lesie, na łące lub w ziemi, nie wolno ich dotykać, w żadnym wypadku nie wolno zabierać takiego przedmiotu do domu. Należy natychmiast wezwać policję, dzwoniąc pod ogólny numer alarmowy 112. Znaleziona broń palna, amunicja lub materiały wybuchowe mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia. Dostyc często zdarzają się wypadki znalezienia broni, jej części lub amunicji podczas remontu w mieszkaniach, piwnicach lub budynkach gospodarczych, wtedy również nie wolno dotykać broni, amunicji i materiałów wybuchowych, które mogą zagrażać zdrowiu lub życiu ludzi, należy od razu dzwonić pod numer 112 — powiedziała „Kurierowi Wileńskiemu” Julija Samorokovskaja, kierowniczka Działu komunikacji Wileńskiego Komisariatu Policji.

Funkcjonariusze policji przypominają, że każda broń palna, niezależnie od tego, kiedy została wyprodukowana, musi być zarejestrowana na policji. Ponadto można kupować i posiadać tylko amunicję, która jest legalna i obo-

Może się zdarzyć, że sprzątając działkę czy nawet własne mieszkanie znajdziemy „niespodziankę” w postaci broni czy amunicji.

wiązkowo należy ją zarejestrować na swoje nazwisko. Jeśli posiada się w domu broń i nie ma się na nią pozwolenia lub jeśli posiada się informacje o nielegalnie przechowywanej broni, należy skontaktować się z policją. Broń należy oddać lub zalegalizować zgodnie z procedurą.

MOŻNA ODZIEDZICZYĆ

— Kodeks karny przewiduje areszt lub karę pozbawienia wolności do lat 5 za nielegalne posiadanie broni palnej, amunicji, materiałów wybuchowych lub substancji wybuchowych — podkreśliła Julija Samorokovskaja.

Broń, amunicję można także odziedziczyć, ale to także powinno być uregulowane zgodnie z prawem. Jeśli właściciel broni palnej umrze — broń, akcesoria i amunicja powinny być przekazane na posterunek policji w celu tymczasowego przechowania. Można ubiegać się o spadek tylko wtedy, gdy dokumenty spadkowe (które muszą określać konkretną broń) zostały wydane przez notariu-

sza. Jeśli dana osoba odziedziczyła broń i chce zarejestrować ją na swoje nazwisko, musi złożyć wniosek o rejestrację broni w upoważnionym urzędzie policji.

REJESTRACJA BRONI

Każda broń powinna być zarejestrowana. Jeżeli kupujemy broń w sklepie na Litwie, to świadectwo w tym sklepie jest wydawane w momencie zakupu broni. Następnie informacje o zakupionej broni są przekazywane organowi policji przez sam sklep z bronią. Po otrzymaniu informacji funkcjonariusz policji rejestruje broń. Jeżeli otrzymaliśmy broń w prezencie, odziedziczyliśmy ją lub nabyliśmy za granicą należy o tym poinformować policję. Następnie w ciągu 10 dni roboczych od daty otrzymania/nabycia broni należy zgłosić się do Wydziału Licencjonowania komisariatu policji w danym regionie (należy zarezerwować termin), policjant rejestruje broń i wydaje świadectwo broni. ■

W przypadku znalezienia broni lub jej części w miejscach publicznych, nie wolno tych przedmiotów dotykać. Należy natychmiast powiadomić policję
Fot. freepik.com

TRANSPORT Modernizacja drogi między Wilnem a Malatami

Państwowa spółka Via Lietuva (dawniej Litewska Dyrekcja Dróg) poszukuje firmy do rekonstrukcji 177 km drogi krajowej Wilno-Uciana między Wilnem a Malatami. Via Lietuva ogłosiła przetargi na wykonawców dwóch odcinków — o długości 6,9 i 10,8 km — na centralnym portalu zamówień publicznych. Oferty zostaną złożone do 10 września. Wybrani wykonawcy przebudują betonowy odcinek autostrady A14 w rejonie wileńskim od wiaduktu na 21,5 km łączącego drogi do Mejszagoły i Niemenczyna.

WYKROCZENIE Viada ukarana grzywną w wysokości 2 200 euro

Viada LT, jedna z największych sieci stacji benzynowych na Litwie, została ukarana grzywną w wysokości prawie 2200 euro za sprzedaż zwitków kwiatów konopi włóknistych. Firma została ukarana grzywną w wysokości 750 euro za naruszenie ustawy o konopiach włóknistych i 1448 euro za naruszenie ustawy o kontroli tytoniu, wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów, poinformował w poniedziałek 12 sierpnia Departament Kontroli Narkotyków, Tytoniu i Alkoholu, który nałożył kary. Stwierdzono, że zawartość tetrahydrokannabinolu (THC) w rostkach Roll Premium, które były oznaczone jako herbata, przekroczyła ustawowy limit

607 miligramów, czyli ilość THC, która musi wynosić zero.

GOSPODARKA Przychody Merko statybos wzrosły do 113 mln euro

Merko Statyba, spółka należąca do estońskiej grupy budowlanej Merko Ehitus, wygenerowała przychody w wysokości 113 mln euro w pierwszej połowie tego roku, czyli 5,4 razy więcej niż w tym samym okresie ubiegłego roku (21 mln euro), podała spółka w poniedziałek. W pierwszej połowie tego roku spółka podpisała na Litwie umowy o wartości 76 mln euro. Spółka buduje obecnie cztery farmy wiatrowe, wylała fundamenty pod 150 elektrowni, kontynuuje kontrakty z Agencją Wsparcia i Zamówień NATO (NSPA) i rozwija projekt Vilnelės Skverai.

INCYDENT Pijany strażnik graniczny za kierownicą

W niedzielę wieczorem 11 sierpnia w rej. wileńskim zatrzymano samochód prowadzony przez nietrzeźwego funkcjonariusza straży granicznej. Jak poinformował w poniedziałek Departament Policji, ok. godz. 17:50 w miejscowości Wielkie Siolo w rej. wileńskim zatrzymano Škodę Karoq, którą kierował nieumundurowany, nietrzeźwy funkcjonariusz Państwowej Służby Granicznej, urodzony w 2001 r., będący po służbie. U kierowcy stwierdzono 1,60 prom. Wszczęto postępowanie przygotowawcze w sprawie kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości, a kierowcy doręczono wezwanie do stawiennictwa.

LONDYN Banksy prezentuje siódmą grafikę o tematyce zwierzęcej

Artysta uliczny Banksy zaprezentował w niedzielę nowe dzieło przedstawiające ławicę

ryb na budce policyjnej w Londynie, co jest jego siódmym dziełem o tematyce zwierzęcej, które zostało zaprezentowane w stolicy Wielkiej Brytanii w ciągu ostatniego tygodnia. Seria dzieł tajemniczego artysty ulicznego przyciągnęła wiele uwagi mediów i pytań o jej znaczenie. Banksy, którego tożsamość jest nieznana i który jest przedmiotem niekończących się spekulacji, potwierdził na Instagramie, że najnowszy rysunek, który pojawił się w dzielnicy finansowej City of London, jest jego autorstwa. Wcześniej w tym tygodniu w Londynie pojawiły się ciemne sylwetki kozy, słoni, małp, wilka, pelikanów i kota.

PRZYRODA Mapa niedźwiedzi na Litwie, zarejestrowano osiem lokalizacji

Litewskie Stowarzyszenie Myśliwych i Rybaków (LMŽD) stworzyło i zaprezentowało w tym tygodniu wirtualną mapę niedźwiedzi, a do tej pory w kraju zarejestrowano osiem lokalizacji tych dzikich zwierząt. „Istnieje osiem punktów na Litwie, w których wizualnie zarejestrowano albo samego niedźwiedzia, albo jego ślady” — powiedział dla BNS Laimonas Daukša, szef stowarzyszenia. Według niego niedźwiedzie występują na wschodzie Litwy — w Podbrodziu, w rejonie święciańskim, a także w Kupiszkach, Rakiszkach i Onikształch. „To zwierzę, które może zainteresować nie tylko myśliwych. Byliśmy bardziej zorientowani na społeczeństwo, aby zobaczyć, jak niedźwiedzie pojawiają się na Litwie” — powiedział Daukša. „W końcu, jeśli ludzie boją się dzikich zwierząt, nie będą chodzić na te obszary, aby zbierać grzyby lub jagody, ponieważ istnieje szansa na spotkanie z niedźwiedziem” — dodał powiedział szef stowarzyszenia.

WILNO Szykuje się renowacja kompleksu budynków Banku Litwy

Bank Litwy (LB) przygotowuje się do remontu swojej siedziby w centrum Wilna, przy alei Giedymina i ulicy Totorių. Bank centralny ogłosił przetarg w studium wykonalności przebudowy kompleksu budynków w centrum stolicy, na którego oferty oczekuje się do 21 sierpnia. Studium wykonalności miałyby zbadać możliwe opcje renowacji lub remontu kompleksu. Dokumenty przetargowe wskazują, że systemy ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji w budynkach Banku nie spełniają wymaganych standardów i wymagają modernizacji.

WILNO Kary za pozostawianie skuterów i rowerów w nieodpowiednich miejscach

Od poniedziałku 12 sierpnia w Wilnie zaczną obowiązywać nowe przepisy — skutery i rowery pozostawione na platformach współdzielenia będą przymusowo usuwane do miejsca przechowywania, zaś sprawcy będą karani grzywną w wysokości do 180 euro. Obecnie w stolicy działają platformy udostępniania elektrycznych skuterów i rowerów Bolt i RIDE. Pojazdy będą usuwane z chodników, ścieżek rowerowych i innych obszarów, w których parkowanie jest zabronione na mocy przepisów o ruchu drogowym (KET). Jednocześnie będą one usuwane z chodni-

ków tylko wtedy, gdy zatrzymanie pojazd utrudnia jazdę innym kierowcom lub pieszym, lub utrudnia dostęp do lub z miejsca parkingowego, garażu lub podwórka. Jest to również konieczne, jeśli utrudniałby wsiadanie do innego pojazdu lub w inny sposób utrudniał ruch kołowy lub pieszy.

TRANSPORT 16 fotoradarów w Wilnie zarejestrowało prawie 100 tys. wykroczeń

16 nowych stacjonarnych fotoradarów, które zaczęły działać w Wilnie w lipcu ubiegłego roku, zarejestrowało prawie 100 tys. wykroczeń drogowych, podczas gdy tylko w tym roku ponad 50 tys. pojazdów popełniło takie wykroczenia, poinformował w sobotę 10 sierpnia portal LRT. „Spośród wykroczeń zarejestrowanych przez 16 urządzeń, 72 proc. stanowiły przypadki przekroczenia prędkości, 23 proc. to wykroczenia polegające na jeździe po pasie przeznaczonym dla transportu publicznego, a pozostałe 5 proc. to wykroczenia polegające na przejechaniu na czerwonym świetle” — powiedział Giedrius Levčenka, szef Departamentu Infrastruktury Judu. Kierowcy nie będą na razie karani grzywną, nawet jeśli przekroczą prędkość, ponieważ fotoradary są testowane.

KULTURA Polsko-litewski projekt w Warszawie

Od 22 do 29 lipca w Warszawie odbywał się „Projekt Synergia: między historią a kulturą. Dialog młodzieży poprzez teatr”. Organizatorami byli: organizacja Sol Oriens z Wilna oraz Teatr Druga Strefa z Warszawy. W trakcie warsztatów teatralnych młodzież z Litwy i z Polski pracowała nad tekstem „Dziadów” Adama Mickiewicza, poszukując odpowiedzi na pytania dotyczące wolności. „Chcemy, aby

młodzież zainspirowała się twórczością wieszczka i dostrzegła, jak wiele mamy ze sobą wspólnego” — mówiła reżyserka Bożena Sosnowska, współzałożycielka Sol Oriens. W projekcie uczestniczyło 20 młodych osób. Podzieleni na dwie grupy, pracowali pod okiem dyrektora Teatru Druga Strefa, Sylwestra Biragi oraz założycielek Sol Oriens — Bożeny Sosnowskiej, Ewy Bialiul i Justyny Moisejenko. Projekt zakończył się 28 lipca pokazem work-in-progress (pol. pokaz pracy w trakcie) pod tytułem „PROJEKT MICKIEWICZ | MICKEVIČIUS PROJEKTAS” w Teatrze Druga Strefa. Projekt był sponsorowany przez Jaunimo Reikalų Agentūra. Partnerami projektu byli Hotel O3 oraz Teatr Hybrydy Uniwersytetu Warszawskiego.

KURORTY Moło w Šventoji ma być przeznaczone dla jachtów i spacerowiczów

Północny falochron portu Šventoji ma być wykonany z głazów, podczas gdy południowy mógłby być wykorzystywany nie tylko jako falochron i przystań, ale także jako promenada spacerowa. Są to rozwiązania dla nabrzeży portu Šventoji, które zostały zaprezentowane przez projektantów w tym tygodniu w samorządzie Połagi, pisze portal „Palangos tiltas”. W pierwszej fazie betonowa część spacerowa będzie miała 200 metrów długości (do końca przystani), ale w przyszłości będzie możliwość przedłużenia jej do końca falochronu. „Nie mam wątpliwości, że to miejsce stanie się ogromną atrakcją”, powiedział Šarūnas Vaitkus, mer Połagi, na swojej stronie na Facebooku.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. Jonas Balčiūnas, Julius Kalinskas, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Trwa ukraińska ofensywa w obwodzie kurskim

Operacja ukraińskich sił zbrojnych w obwodzie kurskim trwa od tygodnia. Władze Rosji ewakuują mieszkańców z terenów bezpośrednio graniczących z Ukrainą. Wołodymyr Zełenski oświadczył, że Ukraina wypiera wojnę na terytorium wroga.

W poniedziałek 12 sierpnia władze obwodów biełgorodzkiego i kurskiego zarządziły ewakuację mieszkańców z przygranicznych regionów. „Mamy niebezpieczny poranek. Wróg jest aktywny na granicy rejonu krasnojarskiego. Jestem przekonany, że nasi żołnierze zlikwidują powstałe zagrożenie, ale — aby ochronić życie i zdrowie naszej ludności — rozpoczynamy przemieszczenie osób mieszkających w rejonie krasnojarskim w bezpieczniejsze miejsca” — oświadczył gubernator obwodu biełgorodzkiego Wiaczesław Gładkow. Szef rejonu biełowieskiego, w obwodzie kurskim, Nikołaj Wołobujew zwrócił się do mieszkańców swej jednostki administracyjnej o jak najpilniejsze opuszczenie miejsc zamieszkania, ponieważ do rejonu wkroczyło ukraińskie wojsko. „Trwają dobrowolne wyjazdy mieszkańców” — napisał Wołobujew. Władze obwodu kurskiego w minioną sobotę poinformowały, że ewakuowano 76 tys. mieszkańców.

PRZYWRACANIE SPRAWIEDLIWOŚCI

Od 6 sierpnia Ukraina prowadzi ofensywę na terytorium Rosyjskiej Federacji w obwodzie kurskim. W niedzielę 11 sierpnia prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski powiedział, że jego kraj ma pełne prawo do przeprowadzenia odwetowych akcji dalekiego zasięgu na terytorium wroga. „To sprawiedliwe, aby Ukraińcy mogli zareagować na ten terror w sposób niezbędny do jego powstrzymania” — oświadczył lider ukraińskiego państwa, dodając, że „terror zawsze powinien przegrać”. Dzień wcześniej Zełenski poinformował, że Ukraina wypie-

Władze obwodów biełgorodzkiego i kurskiego zarządziły ewakuację mieszkańców z przygranicznych regionów Fot. EPA-ELTA

ra wojnę na terytorium agresora. „Ukraina udowadnia, że naprawdę jest w stanie przywracać sprawiedliwość i gwarantuje dokładnie taką presję, jaka jest potrzebna — presję na agresora” — oświadczył prezydent. Agencja informacyjna AFP podała, że w ofensywie w obwodzie kurskim bierze udział kilka tysięcy ukraińskich żołnierzy. Wysoki urzędnik we władzach Ukrainy anonimowo podał cele operacji

wojskowej na terytorium Rosji. „Jesteśmy w ofensywie. Celem jest rozciągnięcie pozycji wroga, spowodowanie maksymalnych strat i zdestabilizowanie sytuacji w Rosji, bo nie są w stanie obronić swojej własnej granicy” — cytuje AFP. Anonimowy rozmówca dodał, że akcja wojskowa w obwodzie kurskim „znacząco poprawiła nasze morale, morale ukraińskiej armii, państwa i społeczeństwa”.

ODWRÓCENIE DYNAMIKI

Operacja wojskowa na terenie Federacji Rosyjskiej została odnotowana przez światowe media oraz środowiska eksperckie. Brytyjski analityk wojskowy prof. Michael Clarke w rozmowie z „The Sunday Times” oświadczył, że jest to najbardziej śmiała oraz najbardziej ryzykowna decyzja Zełenskiego. „Zełenski desperacko próbuje odwrócić narrację, że Ukraina przegrywa wojnę.

8.>>

Sukcesy na Morzu Czarnym i przeciwko siłom rosyjskim na Krymie nie przyciągają uwagi świata, gdy armia jego kraju pozwoli, ale nieubłaganie jest wypychana z kolejnych terytoriów we wschodniej Ukrainie. Zełenski próbuje znaleźć sposób na zatrzymanie lub odwrócenie tej dynamiki. Ten strategiczny wybór wojskowy jest bardzo w jego stylu: odważny i ryzykowny. Z pewnością jest odważny — Moskwa od 1941 r. nie widziała, by ktokolwiek najechał nawet metr jej własnego terytorium. Obrazy z Kurska zszokują rosyjską opinię publiczną, a Kreml może mieć trudności z zarządzaniem tą sytuacją” — oświadczył naukowiec.

Z kolei francuski wpływowy dziennik „Le Figaro” napisał, że ukraiński atak wojskowy z 6 sierpnia jest pierwszym bezpośrednim atakiem na Rosję od 1941 r. Zdaniem dziennika jedną z przyczyn zuchwałej akcji jest chęć posiadania przez stronę ukraińską karty przetargowej w przyszłych negocjacjach pokojowych. Ma to też pokazać społeczeństwu, że ukraińskie siły zbrojne są w stanie nie tylko bronić się, ale również atakować. „To pokazanie, że Ukraińcy są nadal odważni, groźni i nie są jedynie w odwrocie” — napisała gazeta.

REAKCJA BIAŁORUSI

Sytuacja w obwodzie kurskim wywołała reakcję również na Białorusi. W ubiegłym tygodniu Aleksander Łukaszenka poinformował, że białoruskie siły obrony powietrznej zniszczyły w piątek nad terytorium kraju kilka celów, najprawdopodobniej dronów, wystrzelonych z Ukrainy. Łukaszenka oświadczył, że postawiono lotnictwo oraz siły obrony powietrznej w stan najwyższej gotowości i wydał rozkaz do wzmocnienia oddziałów wojskowych na kierunku mohylewskim i mozyrskim. W sobotę do białoruskiego MSZ został wezwany charge d'affaires Ukrainy. Ukraińskiemu dyplomacie zakomunikowano, aby Ukraina nie naruszała białoruskiej przestrzeni powietrznej.

Rzecznik ukraińskiej straży granicznej w poniedziałek wydał oświadczenie, w którym podaje, że na granicy z Białorusią nie odnotowano żadnych większych ruchów wojsk białoruskich. „Obecnie nie odnotowujemy w okolicy naszej granicy przemieszczenia ani sprzętu, ani personelu. Najpewniej, w ramach [wywierania] informacyjnego wpływu, Białoruś będzie musiała robić materiały fotograficzne i wideo, możliwe, że jakies jednostki będą przebywać na granicy” — oświadczył Andrij Demczenko. ■

Opr. Antoni Radczenko
na podst. PAP, BNS

Poczobut zgadza się na wyjazd z Białorusi

Więziony przez reżim Łukaszenki dziennikarz Andrzej Poczobut jeszcze w kwietniu zgodził się na opuszczenie Białorusi — ujawnia Andżelika Borys, szefowa Związku Polaków — pisze poniedziałkowa „Rzeczpospolita”.

Z ustaleń „Rz” wynika, że szefowa nieuznawanego przez reżim w Mińsku Związku Polaków na Białorusi Andżelika Borys „była jedyną osobą, która miała okazję na własne oczy zobaczyć skazanego na osiem lat łagrów dziennikarza i jednego z liderów mniejszości polskiej”. Do spotkania z więźniem doszło w kwietniu i „trwało ono dwie i pół godziny” — pisze „Rz”.

„Na moją prośbę zgodził się na opuszczenie kraju” — powiedziała „Rzeczpospolitej” Borys. Jak podaje gazeta — przekazała ona informacje prezydentowi RP Andrzejowi Dudzie, z którym spotkała się 15 kwietnia.

Borys wyjaśniła, że „zdecydowała się na ujawnienie szczegółów ze spotkania z Poczobutem w związku z trwającą w Polsce dyskusją (wywołaną wymianą więźniów pomiędzy Rosją a USA) i mnożonymi przez polityków spekulacjami, jakoby więziony działacz mniejszości polskiej »nie chciał opuszczać Białorusi«”.

Jak przekazała „Rz” szef MSWiA, koordynator służb specjalnych Tomasz Siemoniak, „od miesięcy na wszelkie sposoby nalegamy, prosimy i naciskamy w sprawie uwolnienia Andrzeja Poczobuta”. Zaznaczył, że „nigdy strona białoruska tego nie zaproponowała w żadnej formie, ani bezpośrednio, ani w ramach wielkich wymian międzynarodowych i bilateralnych”.

Szef MSWiA zapewnił w rozmowie z „Rz”, że rząd Polski „nieustannie podejmuje działania” w sprawie uwolnienia Poczobuta. Dodał, że część tych działań „jest niejawną”.

■ Rys. Władysław Mickiewicz

PAP

Ile wydali Litwini w Polsce? Szacunki są sprzeczne

Litewskie banki szacują, że w pierwszej połowie roku w sąsiedniej Polsce Litwini wydali znacznie mniej pieniędzy i już nie tak chętnie poszukiwali tańszych produktów spożywczych. Wpływ na to miał zarówno odmienny kurs złotego, jak i powrót do poprzedniego sposobu rozliczania podatku od towarów i usług (VAT) — podał portal Delfi.lt. Tymczasem szacunki polskiej strony są odmienne.

Aleksandras Izgorodinas, ekonomista Citadele Bank, wyliczył, że klienci z Litwy w pierwszej połowie tego roku w Polsce wydali 3,7 mln euro, podczas gdy w tym samym czasie w ubiegłym roku wydali 4,6 mln euro. „W ciągu roku obserwujemy 20-procentowy spadek płatności kartą w Polsce” — wskazał.

Według danych kart płatniczych Swedbanku w ciągu siedmiu miesięcy tego roku Litwini wydali w Polsce o 7 proc. mniej w porównaniu z tym samym okresem rok temu. A biorąc pod uwagę kurs złotego, wydatki Litwinów na towary i usługi spadły o nieco ponad jedną dziesiątą.

Jak podaje Greta Ilektytė, ekonomistka Swedbanku, w pierwszych dwóch miesiącach tego lata, w porównaniu z tym samym okresem rok temu, Litwini wydali w Polsce aż o 3 mln euro mniej. Jak dodała ekonomistka Swedbanku, największe zainteresowanie Litwinów zakupami w sąsiednim kraju zaobserwowano na początku 2022 r. Wtedy w Polsce został czasowo zniesiony podatek od towarów i usług (VAT) na artykuły spożywcze.

LITWINI PŁACĄ RÓWNIEŻ GOTÓWKĄ

Tadas Povilauskas, ekonomista banku SEB, powiedział, że w pierwszym półroczu tego roku Litwini wydali w Polsce o 11 proc. mniej niż w analogicznym okresie rok temu. Ponadto zwrócił on uwagę, że ci, którzy przyjeżdżają do Polski tylko na zakupy, często płacą gotówką, którą otrzymują przy wymianie euro na złotówki w Polsce, tak więc dane dotyczące płatności kar-

tą w Polsce mogą stanowić tylko niewielką część całkowitych wydatków.

„Polacy szacują, że w pierwszym kwartale Litwini w Polsce wydali w złotych o 0,7 proc. więcej niż przed rokiem, ale w euro kwota ta była o 9,5 proc. wyższa niż przed rokiem” — powiedział Tadas Povilauskas.

ZMIANA KURSU ZŁOTEGO

Wszyscy ekonomiści są zgodni co do tego, że na spadek zakupów Litwinów w Polsce miał wpływ odmienny kurs złotego. Greta Ilektytė oceniła, że złoty wrócił do poziomu sprzed pandemii. „Oznacza to, że wartość złotego umocniła się i za tę samą kwotę euro możemy kupić mniej złotych. W tym roku złoty utrzymywał się na podobnym poziomie i za jedno euro można było kupić ok. 4,3 zł. Dla porównania w 2022 r. kurs złotego spadł do około 5 zł za euro. Taka zmiana może oznaczać wzrost cen towarów o około 15 proc.” — wskazała ekonomistka.

Tym niemniej, dzisiaj w Polsce wiele towarów można kupić o 20-30 proc. taniej, a często różnica jest jeszcze większa.

— Owszem, ceny w Polsce poszły nieznacznie w górę, ale i tak jest taniej niż na Litwie — ocenia Maria z Wilna. — Kiedy bywamy w Polsce, zawsze kupujemy potrzebne leki i suplementy, które są tam znacznie tańsze. Można tam nabyć leki również na litewską receptę. Ponadto kupujemy chętnie produkty spożywcze: w Polsce jest tańszy nabiał, inna żywność. Również ceny na alkohol są tu niższe.

— Zawsze, ilekroć wybieram się na wycieczkę do Polski, w drodze powrotnej do domu robię zakupy w sklepach spożywczych, gdyż produkty można tam kupić taniej niż na Litwie. Kupuję przede wszystkim nabiał. Lubię polskie jogurty, które są prawie dwukrotnie tańsze i bardziej mi smakują. Biorę też wędliny, słodycze. W Polsce nadal wiele rzeczy jest tańszych, poczynając od dziecięcych pampersów po artykuły szkolne czy materiały budowlane — dodaje Katarzyna z Solecznik. ■

Anna Pieszeko,
na podst. BNS, inf. wł.

MRF MEDIJU
RĒMIMO
FONDAS

Dzisiaj w Polsce wiele towarów można kupić o 20-30 proc. taniej, a często różnica jest jeszcze większa **Fot. Biuro Prasowe Biedronki**

Sezonowość ma wpływ na bezrobocie. Kiedy i gdzie pracy jest najwięcej?

Honorata Adamowicz

Więcej osób poszukujących zatrudnienia powróciło na rynek pracy niż w czerwcu, ale liczba klientów, zwłaszcza młodych ludzi, którzy szukają pracy poprzez Służbę Zatrudnienia, również wzrosła.

WAHANIA SEZONOWE

— Rynek pracy podlega wahaniom sezonowym. Zazwyczaj popyt na pracę spada w połowie lata, wzrasta w sierpniu do października, a następnie ponownie spada wraz ze zbliżaniem się sezonu zimowego, kiedy spada zapotrzebowanie na pracowników w sektorze budowlanym i rolniczym, a także w działalności, w której ludzie są zatrudniani tymczasowo. Tego lata, w lipcu, w przeciwieństwie do poprzednich lat, obserwujemy wzrost popytu na pracę, mieliśmy prawie o 14 proc. więcej wolnych miejsc pracy zarejestrowanych na platformie Służby Zatrudnienia w porównaniu z tym samym okresem w 2023 r. — powiedziała w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Milda Jankauskienė, rzeczniczka prasowa Służby Zatrudnienia.

NAJPOPULARNIEJSZE SEKTORY

W lipcu pracodawcy zgłosili 16 500 wolnych miejsc pracy, to o 1 500 (9,7 proc.) więcej niż w czerwcu i o 2 000 (13,7 proc.) więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Liczba ofert pracy wzrosła w ciągu miesiąca w większości sektorów, przy czym najbardziej aktywne były firmy zajmujące się produkcją, rolnictwem, budownictwem, transportem i magazynowaniem, opieką zdrowotną i pomocą społeczną, działalnością administracyjną i usługową. Sektory z największą liczbą wolnych

Rynek pracy w drugiej połowie lata odnotowuje wyższy popyt na pracę i zatrudnienie. Liczba wolnych miejsc pracy jest o jedną dziesiątą wyższa niż miesiąc temu.

■ Rynek pracy podlega wahaniom sezonowym Fot. Marian Paluszkiwicz

miejsc pracy od początku roku to sektor edukacji oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (odpowiednio 900 i 500 wolnych miejsc pracy).

— Jesienią sektor rolniczy odnotowuje większe zapotrzebowanie na pracowników w sektorze zbiorów, z zapotrzebowaniem na różnych pracowników pomocniczych, zbieraczy jabłek i innych owoców itp., podczas gdy sektory handlu hurtowego i detalicznego, transportu i magazynowania odnotowują większe zapotrzebowanie na pracowników na początku zimy ze względu na świąteczne wyprzedaże i wzrost przewozu paczek. Jesienią następuje spadek w sektorze zakwaterowania i gastronomii, którego działalność ustaje z powodu zamknięcia sezonu letniego – podkreśliła Milda Jankauskienė.

TROCHĘ STATYSTYKI

1 sierpnia tego roku 156 500 osób było zarejestrowanych w kraju

jako bezrobotni, co stanowi wzrost o 1,2 proc. (1 800 osób) w porównaniu do miesiąca poprzedniego i 2,3 proc. (3 500 osób) w porównaniu do roku poprzedniego. W porównaniu z rokiem ubiegłym bezrobocie rejestrowane w kraju pozostało na niezmiennym poziomie 8,6 proc.

Zarejestrowane bezrobocie wśród kobiet wzrosło o 0,2 pkt. proc. do 8,9 proc., podczas gdy wśród mężczyzn wyniosło 8,3 proc. W grupie wiekowej powyżej 50 lat zarejestrowane bezrobocie spadło o 0,1 pkt. proc. do 10 proc., podczas gdy bezrobocie w grupie wiekowej poniżej 24 lat wzrosło o 0,6 pkt. proc. (do 6,9 proc.).

W lipcu na 60 samorządów stopa bezrobocia rejestrowanego spadła w 28, wzrosła w 23, a w 9 samorządach pozostała na niezmiennym poziomie. Największy wzrost zarejestrowanego bezrobocia zaobserwowano w okręgu Łazdijai (0,5 pkt. proc.), okręgach kowieńskim i Możejkach (po 0,4 pkt. proc.) oraz samorządach Kłajpedy i Neryngi (po 0,3 pkt. proc.). ■

Historyk: Opowiedzieć o Bitwie Warszawskiej bez Piłsudskiego jest bardzo trudno

Antoni Radczenko

15 sierpnia jest obchodzone Święto Wojska Polskiego, ustanowione ustawą Sejmu RP z 1992 r. dla uczczenia zwycięskiej Bitwy Warszawskiej, która jest również nazywana Cudem nad Wisłą. Obchody są organizowane nie tylko w Polsce, ale również na Litwie.

Na Litwie obchody organizuje ambasada Polski. Uroczystość tradycyjnie odbędzie się 15 sierpnia o godz. 12.00 na cmentarzu na Rossie przy Mauzoleum Matki i Serca Syna. W wileńskich obchodach udział wezmą chargé d'affaires Andrzej Dudziński i attaché Obrony, Wojskowy, Morski i Lotniczy pułkownik Sławomir Pawlikowski. „Zachęcamy wszystkich do oddania w tym dniu hołdu Bohaterom walczącym o wolność i niepodległość Polski, co można uczynić nie tylko na wileńskiej Rossie. Przypominamy, że na terenie Litwy znajduje się wiele miejsc pamięci, mogił i kwatery wojennych oraz wojskowych, na których pochowani są polscy żołnierze polegli w walkach za Ojczyznę” — zachęca w specjalnym oświadczeniu polska placówka dyplomatyczna.

DECYDUJĄCA BITWA

W 1918 r. po zakończeniu I wojny światowej i upadku wielkich mocarstw Polska, podobnie jak Litwa, po 123 latach odzyskała niepodległość. Rok wcześniej w Rosji doszło do przewrotu, do władzy doszli bolszewicy, których podstawowym celem była światowa rewolucja komunistyczna. Naturalną przeszkodą do rewolucji była Polska. Tak rozpoczęła się wojna polsko-bolszewicka. 13 sierpnia 1920 r. rozpoczęła się bitwa pod Warszawą.

15 sierpnia udało się rozgromić armię bolszewicką, którzy zaczęli

Przed 104 laty, na przedpolach Warszawy, Polska zatrzymała ekspansję światowej rewolucji i wybroła własną niepodległość. W litewskiej historiografii Bitwa Warszawska była przez dłuższy czas nieobecna, sądzi Andrzej Pukszo, ze względu na postać Józefa Piłsudskiego.

„Opowiedzieć o Bitwie Warszawskiej bez Piłsudskiego jest bardzo trudno” — mówi Andrzej Pukszo

błyskawicznie się cofać. Ostatecznie Polska oraz Rosja Sowiecka 15 października 1920 ogłosiły zawieszenie broni, a w roku następnym zawarto traktat pokojowy.

„Nie ulega żadnej wątpliwości, że bitwa pod Warszawą w 1920 roku posiada wiele tych cech, które są konieczne, jeżeli pewne wydarzenia mają mieć wszechświatowe znaczenie. Walczące ze sobą cywilizacje były do gruntu odmienne, cele i metody przeciwników najostrej sprzeczne ze sobą, nie była to więc waśń pokrewnych sobie plemion, lecz raczej zbrojne zmaganie się dwóch zasadniczo rozbieżnych światopoglądów” — napisał w książce „Osiemnasta decydująca bitwa w dziejach świata: pod Warszawą 1920 roku” brytyjski dyplomata Edgar Vincent, który był świadkiem polskiego zwycięstwa.

Wybitny brytyjski historyk Norman Davies w artykule z 2020 r. wy-

mienił trzy przyczyny klęski bolszewików pod Warszawą. „Klęskę Armii Czerwonej można wyjaśnić kilkoma czynnikami. Jedną z oczywistych przyczyn było nieuzasadnione niedoceniające przez sowieckie władze polskich możliwości. Po drugie, jak pokazuje żalony stan wielu jeńców sowieckich, Armia Czerwona zgromadziła ludzi słabo wyszkolonych, o niskiej motywacji wszystkich jednostek z wyjątkiem elit. Tuchaczewski miał liczne oddziały, ale bez kwalifikacji wśród szeregowych żołnierzy. Trzecia z kolei przyczyna klęski dotyczy niepowodzenia połączenia się »frontu południowo-zachodniego« Stalina z Tuchaczewskim; gdyby Konarmia z impetem najechała Warszawę, zamiast atakować Lwów, prawdopodobnie zakłóciłaby miejsca zbiórki wyznaczone przez Piłsudskiego nad Wieprzem” — czytamy w publikacji.

12.>>

ZMIANA W POSTRZEGANIU

Bitwa Warszawska jest bezpośrednio powiązana z ówczesnym naczelnikiem państwa Józefem Piłsudskim. Ze względu na konflikt o Wilno w okresie międzywojennym Bitwa Warszawska była pomijana w opracowaniach litewskich historyków. Ostatnio to się zmienia.

— Sądzę, że w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat zaszła znaczna zmiana w litewskim myśleniu historycznym. Zmiana dotyczy jednocześnie Bitwy Warszawskiej oraz postaci Józefa Piłsudskiego. Na początku lat 90. na Litwie przede wszystkim akcentowano podpisanie traktatu litewsko-sockiego z 12 lipca 1920 r., w którym Rosja Sowiecka uznała przynależność Wilna i Wileńszczyzny do Litwy. Właśnie tę umowę uważano za kluczowe wydarzenie w historii Litwy. Natomiast Bitwa Warszawska była na absolutnym marginesie. Z biegiem czasu, jeszcze daleko przed pełnowymiarową inwazją Rosji w Ukrainie, na Litwie

zaczęło się zmieniać postrzeganie osoby Józefa Piłsudskiego. Razem z tym zaczął zmieniać się pogląd na Bitwę Warszawską. Właśnie postać Piłsudskiego najbardziej przeszkadzała Litwinom przed większym zainteresowaniem Bitwą Warszawską. Opowiedzieć o Bitwie Warszawskiej bez Piłsudskiego jest bardzo trudno. Oczywiście jest to możliwe, ale bardzo trudno — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” ocenia Andrzej Pukszto, historyk i politolog z Uniwersytetu Witolda Wielkiego.

Zdaniem rozmówcy zmiana w postrzeganiu Bitwy Warszawskiej dotyczy nie tylko Litwy, ale ogólnie świata zachodniego.

— Trzeba pamiętać, że Bitwa Warszawska uratowała nie tylko Polskę oraz Litwę, ale faktycznie całą Europę Środkowo-Wschodnią przed opaniem reżimu bolszewickiego. Wydaje się, że ostatnio w ogóle na Zachodzie zmieniło się postrzeganie Bitwy Warszawskiej. Tak stało się dzięki książce Normana Daviesa „Orzeł Biały, Czerwona Gwiazda”.

W 1918 r. po zakończeniu I wojny światowej i upadku wielkich mocarstw Polska, podobnie jak Litwa, po 123 latach odzyskała niepodległość. Rok wcześniej w Rosji doszło do przewrotu, do władzy doszli bolszewicy, których podstawowym celem była światowa rewolucja komunistyczna. Naturalną przeszkodą do rewolucji była Polska. Tak rozpoczęła się wojna polsko-bolszewicka. 13 sierpnia 1920 r. rozpoczęła się bitwa pod Warszawą.

Dzięki tej publikacji ta bitwa stała się bardziej znana w Europie — podkreśla historyk w rozmowie z naszym dziennikiem. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

■ 15 sierpnia na Rosji o godz. 12.00 odbędą się tradycyjne obchody Święta Wojska Polskiego

Nie ma decyzji w sprawie Škirpy

Justyna Giedrojć

Taka decyzja zapadła w dniu, kiedy Komisja ds. desowietyzacji musiała przedstawić swoje stanowisko w kwestii działalności Kazysa Škirpy oraz usunięcia tablicy pamiątkowej. Sylwetka tego litewskiego wojskowego i dyplomaty wciąż wzbudza wiele dyskusji.

NARUSZENIE REGULAMINU

— Zawiesiliśmy prace po tym, gdy dowiedzieliśmy się, że decyzją Centrum Badań nad Ludobójstwem i Ruchem Oporu Mieszkańców Litwy posiedzenie komisji było transmitowane na żywo bez naszej zgody. Jest to naruszenie regulaminu komisji, zasad poufności posiedzeń oraz ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. Dopóki autorzy i wykonawcy prowokacji nie zostaną ustaleni, wstrzymujemy działalność — skomentował dla „Kuriera Wileńskiego” Vitas Karčiauskas, przewodniczący Komisji ds. desowietyzacji.

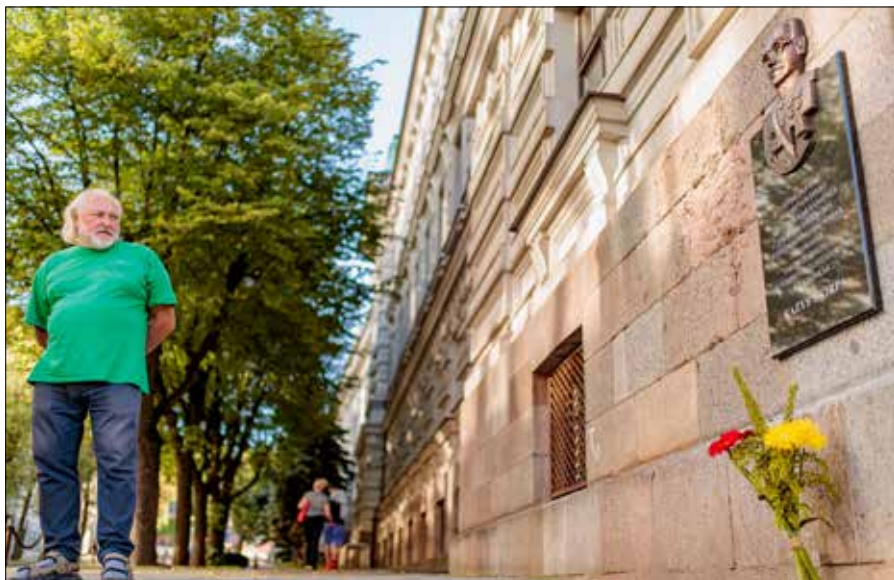
W reakcji na tę sytuację, komisja postanowiła skierować pismo do Sejmu, wyrażając brak zaufania do Centrum Badań nad Ludobójstwem i Ruchem Oporu Mieszkańców Litwy (LGGRTC). Tymczasem Aurelija Judytė, główna specjalistka LGGRTC, oświadczyła, że komisja została poinformowana o transmisji posiedzenia.

„Przesłuchałam dwukrotnie nagranie z posiedzenia komisji i mogę śmiało stwierdzić, że żadne dane, które mogłyby stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego, nie zostały ujawnione. Przeciwnie, transmisja miała zwiększyć przejrzystość pracy komisji” — powiedziała specjalistka LGGRTC.

KONTROWERSJE WOKÓŁ NÉRIS

Dzień wcześniej Komisja ds. desowietyzacji podjęła decyzję o usunięciu rzeźby litewskiej poetki Salomei Nėris przy wileńskim

Komisja ds. desowietyzacji nieoczekiwanie zawiesiła swą działalność. W ubiegły czwartek oznajmił to jej przewodniczący Vitas Karčiauskas.

Tablica pamiątkowa poświęcona Kazysowi Škirpie została odsłonięta 21 czerwca br. na ścianie budynku Sądu Apelacyjnego. Dwa dni później decyzją samorządu stołecznego tablica została usunięta **Fot. Josvydas Elinskas, ELTA**

Tablica pamiątkowa poświęcona Kazysowi Škirpie została odsłonięta 21 czerwca br. na ścianie budynku Sądu Apelacyjnego. Inicjatorem umiejscowienia tablicy było Narodowe Zjednoczenie. Miejsce zostało wybrane nieprzypadkowo — w 1918 r. w gmachu przy al. Giedymina pracował pierwszy, litewski ochotnik, pułkownik Škirpa.

Gimnazjum Vyčio („Pogoni”), do niedawna Gimnazjum im. Salomei Nėris. Nieco wcześniej Samorząd Miasta Wilna zapowiedział także zmianę nazwy ulicy noszącej imię litewskiej poetki. Była ona wśród litewskich delegatów Sejmu Ludowego, którzy w 1940 r. w Moskwie prosili o włączenie Litwy w skład Związku Sowieckiego, a w twórczości swej wychwalała władze stalinowskie. Postać Nėris

wzbudza kontrowersje w społeczeństwie, nie wszyscy obywatele są zadowoleni z takich zmian. Niektórzy litewscy historycy są zdania, że nie można jednoznacznie oceniać działalności poetki.

ROZBIEŻNE OPINIE

Historycy mają rozbieżne opinie także w kwestii dotyczącej działalności Škirpy. Zdaniem LGGRTC działalność Škirpy w czasie II wojny światowej jest oceniana niejednoznacznie. Z jednej strony uznawany jest za „patriotę Litwy, który zabiegał o utworzenie niepodległej Litwy i tworzył ruch oporu przeciwko sowieckiemu reżimowi okupacyjnemu”, z drugiej — w latach 1940-1941 w jego działalności „pojawiły się oznaki antysemityzmu”. Škirpie i kierowanej przez niego organizacji Litewski Front Aktywistów można zarzucić, że antysemityzm był w niej podniesiony do poziomu politycznego i „mogło to skłonić część mieszkańców Litwy do udziału w Holokauście”.

14.>>

Powołana przez Škirpę organizacja sugerowała wydalenie Żydów z Litwy. Centrum zaznacza też, że członkom Litewskiego Frontu Aktywistów w przededniu II wojny światowej nie było wiadomo o planach nazistów dotyczących Holokaustu.

USUNIĘCIU TABLICY TOWARZYSZYŁY PROTESTY

Tablica pamiątkowa poświęcona Kazysowi Škirpie została odsłonięta 21 czerwca br. bez uzgodnienia z władzami miejskimi na ścianie budynku Sądu Apelacyjnego. Inicjatorem umiejscowienia tablicy było Narodowe Zjednoczenie. Miejsce zostało wybrane nieprzypadkowo — w 1918 r. w gmachu przy al. Giedymina pracował pierwszy, litewski ochotnik, pułkownik Škirpa. Tablicę zawieszono bez zgody stołecznego samorządu. Już 23 czerwca tablica została usunięta przez pracowników samorządowej spółki Grinda. Usunięciu towarzyszyły protesty członków Narodowego Zjednoczenia. Aby zapewnić bezpieczeństwo pracownikom wykonującym zadanie, na miejsce przybyli funkcjonariusze policji. W 2019 r. przemianowano ulicę u podnóża góry Giedymina noszącą imię Kazysa Škirpy — obecnie jest to aleja Trispalvės.

USTAWA O DESOWIETYZACJI

Przyjęta przez Sejm ustawa o desowietyzacji weszła w życie w maju 2023 r. Na mocy ustawy ustanowiono zakaz propagowania reżimów totalitarnych, reżimów autorytarnych oraz ich ideologii i powołano Komisję ds. desowietyzacji. Ustawa stworzyła warunki do usuwania z przestrzeni publicznej symboli totalitaryzmu i autorytaryzmu, w tym pomników i innych obiektów użytku publicznego, a także do zmian nazw ulic i placów. „Wznoszone w okresie drugiej okupacji sowieckiej obiekty użytku publicznego dziś odzwierciedlają ideologię komunistyczną, przymusową sowietyzację Litwy, terror, represję, rusefikację społeczeństwa” — głosi ustawa.

Zgodnie z nią zakazane jest propagowanie reżimów totalitar-

Postać Salomei Nėris (1904-1945) wciąż wzbudza kontrowersje
Fot. Maironio lietuvių literatūros muziejus, opr. KW

Powołana przez Škirpę organizacja sugerowała wydalenie Żydów z Litwy. Centrum zaznacza też, że członkom Litewskiego Frontu Aktywistów w przededniu II wojny światowej nie było wiadomo o planach nazistów dotyczących Holokaustu.

nych poprzez utrwalanie lub przedstawianie symboli, organizacji oraz osób, jeżeli wiadomo, że działały one lub działają w okupacyjnych strukturach politycznych, wojskowych czy represyjnych. Zgodnie z ustawą decyzje w tych kwestiach ma podejmować Komisja ds. desowietyzacji. Przewodniczącą komisji powołuje Centrum Badań nad Ludobójstwem i Ruchem Oporu Mieszkańców Litwy.

Na początku roku komisja zleciła samorządowi stołecznemu przemianowanie placu Petrasa Cvirki w centrum Wilna oraz ulicy Liudasa Giry. W 2021 r. decyzją władz samorządowych z placu usunięto pomnik litewskiego poety Petrasa Cvirki. ■

Polonijny turniej tenisowy

To już dosłownie za kilkanaście dni — od 27 do 31 sierpnia — w Gdyni odbędzie się IV Międzynarodowy Polonijny Turniej Tenisowy. Rozgrywki przeprowadzane będą na kortach Klubu Tenisowego Arka Gdynia.

Organizatorami wydarzenia, jak co roku, są Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Polski Komitet Olimpijski oraz Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni im. Bohaterów Westerplatte.

„Rekordowa frekwencja i zainteresowanie — z każdym rokiem przybywa miłośników tego szlachetnego sportu. I nic dziwnego, tym bardziej, że rozgrywany jest na obiekcie o wielkich walorach sportowych i krajobrazowych. Arka Gdynia to korty położone nad samym morzem, które widziały nie jeden rodzący się talent” — podkreśla Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”.

Rozgrywki przeprowadzane będą na kortach Klubu Tenisowego Arka Gdynia, nowoczesnym centrum tenisowym. Klub jest organizatorem wielu międzynarodowych turniejów w tym meczów rozgrywanych w ramach Pucharu Davisa czy zawodów seniorskich i juniorskich odbywających się pod auspicjami ITF.

„Zdopingowani wszechobecnym w ostatnich tygodniach duchem olimpizmu nie możemy się już doczekać pierwszych udanych serwisów, forehandów, backhandów, wolejów, lobów, shotów, drop shotów... nieprawdaz, że brzmi ekscytująco?...” — zaprasza Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”.

l24.lt
Fot. pixabay.com

Studencki dylemat: akademik czy mieszkanie?

Anna Pieszko

Jest to aktualne zwłaszcza dla tych młodych ludzi, którzy pochodzą z oddalonych od Wilna mniejszych miast. Decydującym czynnikiem w wyborze miejsca zamieszkania jest cena wynajmu.

Studenci, którzy przyjeżdżają do stolicy na studia, często decydują się na zamieszkanie w akademikach, co wynika z kilku powodów. Niewątpliwą zaletą jest niska cena, a akademik często znajduje się w pobliżu uczelni. Ponieważ nierzadko zdarza się, że w jednym pokoju mieszkają 2-3 osoby, cena jest niewielka i zaczyna się od około 55 euro.

MIEJSCE W AKADEMIKU: OD 55 DO 250 EURO MIESIĘCZNIE

— W tym roku Uniwersytet Wileński, pomimo rosnących cen wynajmu mieszkań w Wilnie, nie zmienia ani nie podnosi cen pokoi w akademikach. Obecnie studenci Uniwersytetu Wileńskiego płacą za miejsce w akademiku od 55 do 240 euro miesięcznie, w zależności od lokalizacji akademika, liczby miejsc w pokojach (jedno-, dwu-, trzyosobowych) i liczby mieszkańców w nim — poinformowała nasz dziennik Gretė Gerulaitytė, kierowniczka Działu Komunikacji Uniwersytetu Wileńskiego.

— Akademiki UW mieszczą się w różnych lokalizacjach Wilna: przy al. Saulėtekio, ul. Čiurlionisa, Didlaukio i Olandų. Mogą one pomieścić łącznie 5 500 studentów. W ubiegłym roku 95 proc. studentów pierwszego roku, którzy złożyli wnioski, otrzymało miejsce w akademikach — zapewnia nasza rozmówczyni.

W przypadku, gdy liczba studentów pierwszego roku pragną-

Wrzesień, a zarazem nowy rok akademicki, coraz bliżej. Wielu studentów, zwłaszcza pierwszego roku, staje przed dylematem: zamieszkać w akademiku czy wynająć mieszkanie lub pokój?

Niebawem uniwersyteckie podwórka wypełnią się gwarem studentów
Fot. Dainius Labutis, ELTA

cych zamieszkać w akademikach przekracza liczbę dostępnych miejsc, pierwszeństwo mają następujące osoby, zgodnie ze wskazaną kolejnością: osoby, które straciły oboje rodziców; osoby z rodzin, których miesięczny dochód na członka rodziny nie przekracza kwoty dochodu wspieranego ustalonej przez państwo; osoby, które nie mają jednego z rodziców; osoby z rodziny wielodzietnej, jeśli w rodzinie jest troje lub więcej dzieci; dla studentów zdolnych do pracy na poziomie 55 proc. lub mniej; studenci, którzy mieszkają w znacznym oddaleniu od Wilna.

— W celu stworzenia większej liczby i lepszych możliwości zakwaterowania w akademikach UW, stale prowadzimy prace remontowe i naprawcze w ciągu roku, a w chwili obecnej koordynujemy również z samorządem propozycje projektowe nowego kompleksu akademików na al. Saulėtekio, dlatego w ciągu kil-

ku lat, po uzyskaniu pozwolenia na budowę, planujemy rozpocząć budowę nowego budynku — zapowiada Gretė Gerulaitytė.

Osoby zainteresowane naszą rozmówczyni odsyła po więcej informacji na stronę uczelni: <https://www.bustas.vu.lt/paslaugu-ikainiai/>

Podobne ceny za wynajem miejsca w akademiku oferuje Wileński Uniwersytet Techniczny im. Giedymina (Vilnius Tech). Studentom tej uczelni, w zależności od warunków, przyjdzie zapłacić od 80 do 250 euro. Cena zależy od rodzaju pokoju (jedno-, dwu- czy trzyosobowy) i liczby współlokatorów, udogodnień i remontu w pokoju.

CENY ZA POKÓJ W MIESZKANIU

Sporo studentów woli wynająć własne cztery kąty ze względu na to, że nie muszą wtedy dzielić swojej przestrzeni z innymi osobami.

16.>>

Chociaż cena za wynajem mieszkania jest wyższa, to w tym przypadku student jest w pełni odpowiedzialny za jakość swojego samodzielnego życia.

— Wynajem jednopokojowego mieszkania będzie kosztował od 300 do 400 euro miesięcznie. Za dwupokojowe przyjdzie zapłacić drożej. Przy wynajmie mieszkania cena nie będzie już stała, gdyż trzeba będzie dodatkowo zapłacić za prąd, usługi komunalne, a ogrzewanie w zimnych porach roku może znacznie zwiększyć już zapłacony czynsz — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” komentuje Andrzej Paczkowski, agent nieruchomości Capital Team.

Z kolei ceny wynajmu dwupokojowego mieszkania zaczynają się od 450 euro miesięcznie.

— Najdroższe mieszkania są w dzielnicy Santoryszki — tam wynajem nawet jednopokojowego mieszkania kosztuje 450 euro. Tańsze mieszkania można znaleźć na al. Saulėtekio lub na Nowym Świecie (lit. Naujininkai), gdzie jednopokojowe mieszkanie o powierzchni 17 mkw. z łazienką, pralką i małą kuchenką kosztuje ok. 300-350 euro miesięcznie — wskazuje Andrzej Paczkowski.

— Osoby, które chciałyby kupić jednopokojowe mieszkanie w Wilnie na własność, musiałyby wydać sumę rzędu 60-80 tysięcy euro. Cena waha się w zależności od miejsca, stanu nie tylko mieszkania, ale też budynku — dodaje Andrzej Paczkowski.

OFERT W SIECI NIE BRAKUJE

Ofert wynajmu mieszkań w internecie jest naprawdę wiele. W sieciach społecznościowych i na stronach internetowych można wybierać zarówno małe, jak i większe mieszkania, bliżej centrum jak i na obrzeżach miasta, bardziej nowoczesne, jak i skromniejsze mieszkania. Słowem — na każdy gust. Wśród pierwszych z brzegu ofert jest na przykład jeden mały pokój w Leszczyniakach, w odnowionym 2-pokojowym mieszkaniu, który kosztuje 200 euro plus usługi ko-

munalne. Za inne jednopokojowe, w pełni wyposażone mieszkanie w Nowej Wilejce, przyjdzie zapłacić 400 euro plus komunalne. Wynajem jednego pokoju w prywatnym domu na Holenderni kosztuje 250 euro. Za dwupokojowe mieszkanie przyjdzie zapłacić drożej: tak na przykład za dwa umeblowane pokoje w Karolinkach nieopodal wieży telewizyjnej przyjdzie zapłacić 500 euro miesięcznie. Ale już za dwupokojowe, w pełni wyposażone mieszkanie z balkonem na Zarzeczcu właściciel prosi 700 euro plus usługi komunalne.

AKADEMIK WYGRYWA CENOWO

— Kiedy dostałam się na studia na Uniwersytet Wileński, początkowo zastanawiałam się nad wynajciem mieszkania w Nowym Mieście (lit. Naujamiestis). Niestety, nie znalazłam odpowiedniego wariantu, ponieważ ceny były naprawdę zawrotne, sięgały 550 euro — mówi studentka medycyny na UW Emilia (imię i nazwisko znane redakcji). — Początkowo dojeżdżałam na zajęcia z domu, ale było to bardzo męczące, dlatego złożyłam wniosek o miejsce w akademiku — opowiada.

Jak mówi, odpowiedź przyszła dopiero po paru miesiącach. Stu-

dentce zaoferowano do wyboru kilka 3-osobowych pokoi. Tylko jeden z nich był w miarę wyremontowany, ale jego lokatorki zasugerowały, że nie chcą nowej koleżanki.

W tej sytuacji koleżanka z roku mieszkająca w akademiku, zaproponowała wolne miejsce w 3-osobowym pokoju w uczelnianym akademiku przy ul. Čiurlionisa. Trzy dziewczyny mieszkające w pokoju płaciły miesięcznie po 55 euro każda. Kiedy jedna z koleżanek wyprowadziła się, trzeba było zmienić warunki umowy i za 3-osobowy pokój płacić już nie 55, ale 85 euro.

— Stan tych pokoi zależy nie tyle od samego akademika, co od ludzi, którzy w nim mieszkają i tego, czy chce im się własnoręcznie odnowić i umeblować pokój — wskazuje nasza rozmówczyni.

Tak więc wybierając najbardziej korzystną opcję, warto określić własne oczekiwania. Możliwe jest również znalezienie pośredniego rozwiązania — przez pierwszy rok lub kilka lat zamieszkać w akademiku, oswoić się w studenckim środowisku, ewentualnie znaleźć dorywczo pracę, a po jakimś czasie poszukać mieszkania na wynajem. ■

Studenci, którzy przyjeżdżają do stolicy na studia, często decydują się na zamieszkanie w akademikach Fot. freepik.com

Przyrodnik: ludzie nie mają umiaru w zbieraniu grzybów

Honorata Adamowicz

Tymczasem przyrodnik Seimonas Paltanavičius mówi, że dzisiaj większość osób grzyby zbiera tylko po to, żeby pochwalić się nimi w sieciach społecznościowych.

— Pogoda jest bardzo dobra. Na zewnątrz jest ciepło i wilgotno, dlatego grzyby rosną tak dobrze. W tym roku grzybów jest bardzo dużo na całej Litwie. Ale każdego roku jestem coraz bardziej zaskoczony ludźmi, którzy zbierają grzyby nie dla siebie, ale tylko po to, by pochwalić się nimi na Facebooku. Teraz, gdy mamy sezon grzybowy, sieci społecznościowe są pełne zdjęć ludzi z koszami pełnymi grzybów. Sam jestem dzieckiem lasu, dorastałem w pobliżu lasu i bardzo dobrze pamiętam, że z rodziny na grzyby chodziła jedna osoba i zbierała je przez 2-3 godziny. Nikt tak naprawdę nie chodził po lesie przez cały dzień. Natomiast teraz do lasu na grzyby jadą całymi rodzinami, zbierają przez cały dzień. I po co? — pyta Seimonas Paltanavičius.

ZBYT DUŻO WOLNEGO CZASU I ZBYT MAŁO UMIARU?

Jak mówi przyrodnik, dzisiaj ludzie mają dużo wolnego czasu, co — według niego — doskonale widać po liczbie osób, które są teraz w lasach.

— Mogę śmiało powiedzieć, że dziś ludzie nie umieją zbierać grzybów, a co jeszcze ważniejsze, nie znają umiaru. Ludzie myślą, że nie robią nic złego, że po prostu zbierają grzyby. Ale, niestety, nie zdają sobie sprawy, że zbierając niepotrzebnie grzyby, straszmy zwierzęta leśne, ptaki, depczemy las. Wjeżdżając natomiast samochodami do lasu, wyrządzamy ogromne szkody naturze. Zbieranie grzybów staje się po prostu modą. Internet jest pełen zdjęć

W tym roku grzybów jest bardzo dużo. Grzybiarze chwalać się w internecie pełnymi koszami grzybów.

Większość osób zbiera grzyby tylko po to, aby móc pochwalić się swoimi zbiorami na portalach społecznościowych **Fot. Opr. cyfr. K.W.**

ludzi z pełnymi koszami grzybów. Wszystko wygląda na to, że je zbierają nie po to, żeby zjeść, ale żeby po prostu zrobić zdjęcie i pochwalić się — zauważa z żalem rozmówca.

Dodaje, że wartość odżywcza grzybów jest bardzo niska. Na pewno nie jest to podstawowe pożywienie i nie ma tak wielu składników odżywczych jak warzywa, więc tak naprawdę nie jest konieczne zbieranie ich dużej ilości, uważa znany przyrodnik.

JAK PRAWIDŁOWO ZBIERAĆ GRZYBY W LESIE

Jeśli natomiast decydujemy się na grzybobranie, warto przypomnieć o tym, jak poprawnie tego należy dokonać.

— Zawsze mówili, że grzybów nie należy wykręcać, że należy je tylko ścinać i zostawiać część trzonu. Ale mikolodzy, którzy są specjalistami od grzybów, mówią, że nie ma wielkiego znaczenia, czy odetniemy grzyba, czy po prostu

go wykręcimy. Najważniejsze jest to, w jakim stanie zostawimy ściółkę, gdzie rósł ten grzyb. W żadnym wypadku nie wolno jej rozrywać i pod nią szukać grzybów. W ten sposób niszczone jest całe podszycie lasu. I nie będzie grzybów i innych roślin w tym miejscu przez długi czas. Najważniejsze jest to, że gdy zabierzemy grzyb, miejsce, w którym on rósł, należy przykryć ściółką — radzi Seimonas Paltanavičius.

Świat grzybów na Litwie jest bardzo duży i obejmuje około 7 000 gatunków. Każdy grzyb ma swoje drzewo, przy którym rośnie najlepiej, ponieważ grzyb ma połączenie z korzeniami drzew i wymienia się pożywieniem, co jest bardzo złożoną rzeczą zwaną mikoryzą.

— Borowiki najlepiej rosną obok dębów i świerków, podgrzybki lubią rosnąć blisko sosen, a kozłaki — przy olszynach i brzożach — mówi przyrodnik. ■

Zdrowie serca: jak zadbać o tytana, który codziennie przepompowuje 7 tys. litrów krwi

Serce to tytan pracy — każdego dnia kurczy się ok. 100 tys. razy i przepompowuje ponad 7 tys. litrów krwi, usprawniając funkcjonowanie każdej komórki naszego organizmu.

Brenda Mazur

A my, najczęściej, zamiast mu pomagać, zakłócamy jego skrupulatną pracę, co prowadzi do zaburzeń rytmu serca i rozwoju wielu chorób, w tym do udaru serca.

W trosce o zdrowie serca — tym przesłaniem kieruje się wileńska kardiolog Dominika Wasilewska-Sirvienė, która spośród wielu specjalizacji wybrała tę bliską sercu.

Brenda Mazur: Jest Pani młodą lekarką kroczącą zawodową ścieżką od niedawna. Dlaczego akurat kardiologia?

Dominika Wasilewska-Sirvienė: Choroby układu krwionośnego są podstawową przyczyną śmierci na Litwie. Dziedzina ta obejmuje również bardzo zróżnicowane patologie i zabiegi. Odnotowuje bardzo szybkie postępy i wciąż opracowywane są nowe metody leczenia poszczególnych chorób układu krążenia, co daje możliwość coraz lepszej opieki nad pacjentami i motywuje do ciągłej nauki i pracy.

Proszę w sposób przystępny dla laika opowiedzieć nam o pracy serca i jego niedomaganiach.

Co powoduje np. zaburzenia rytmu serca? Dlaczego serce „gubi” rytm?

Serce to skomplikowany narząd składający się z mięśnia sercowego, zastawek, układu wieńcowego, wsierdza, nasierdza, układu bódźcotwórczo-przewodzącego, połączeń z głównymi naczyniami organizmu. Wszystkie te części pracują synchronicznie, aby zapewnić skurcz i rozkurcz serca. **Serce** ma złożony system nerwowy, który można nazwać małym mózgiem. I również charakteryzuje się tak zwanym automatyzmem, czyli zdolnością do samoistnego i rytmicznego samopobudzania się. Jest to układ komórek w sercu wyspecjalizowany w wytwarzaniu i przewodzeniu mikroimpul-

Dominika Wasilewska-Sirvienė
Fot. archiwum pryw. D.W.S.

sów elektrycznych, które powodują pobudzenie struktur serca do skurczu w odpowiedniej kolejności.

Arytmia serca to zaburzenie częstotliwości uderzeń serca, gdy serce bije regularnie, lecz zbyt szybko lub wolno, lub jest to zaburzenie rytmu serca, czyli nieregularne bicie serca. Arytmie serca mogą być wywoływane patologią w układzie bódźcotwórczo-przewodzącego, które są przyczyną zaburzeń przewodzenia impulsów elektrycznych między przedsionkami i komorami, a także przez inne zmienione chorobowo komórki mięśnia sercowego lub przez czynniki powodujące zmianę ich właściwości bioelektrycznych. Zaburzenia rytmu i przewodzenia najczęściej są spowodowane chorobami serca, takimi jak kardiomiopatie, wady zastawkowe, choroba niedokrwienna serca, zapalenie mięśnia sercowego, przyczyny genetyczne. Warto zaznaczyć, że często przyczyną jest nadciśnienie tętnicze. Ważne, aby rozumieć, że przyczyną arytmii mogą być też cho-

roby pozasercowe, przede wszystkim zaburzenia czynności tarczycy, zaburzenia elektrolitów, zakażenia wirusowe, bakteryjne i grzybicze. Nierzadko też nie udaje się ustalić przyczyny arytmii.

Często niedomagania serca można opisać jako „szarpanie serca” — uczucie kołatania, drganie, czy nawet „dławienie” w gardle. Czy te symptomy powinny niepokoić?

Najczęściej kołatanie serca jest spowodowane stresem, niepokojem lub nadmiernym spożyciem kofeiny, nikotyny lub alkoholu. Może powodować dyskomfort i lęk, ale zwykle jest niegroźne, ustępuje samoistnie i nie jest objawem choroby serca. Kołatanie serca to objaw, który może towarzyszyć nie tylko chorobom serca. Nierzadko uczucie nadmiernej, nierównej lub zbyt szybkiej pracy serca jest odczuwalna przez pacjentów z nadczynnością tarczycy, gorączką, anemią czy hipoglikemią. Warto zaznaczyć, że arytmia może powodować nie tylko uczucie kołatania, a też inne objawy, które mogą występować razem z kołataniem lub samoistnie: uczucie duszności, uczucie okresowej przerwy w pracy serca, zawroty głowy, omdlenia, utrata przytomności, bóle w klatce piersiowej.

Warto też pamiętać, że dyskomfort w klatce piersiowej, „dławienie” w gardle czasem mogą być objawem zawału serca, najczęściej u osób starszych, kobiet lub osób chorujących na cukrzycę. W takich przypadkach pacjent może nie odczuwać silnego bólu w klatce piersiowej — „klasycznego symptomu”. Zdarza się jednak, że zaburzenia rytmu i przewodzenia nie powodują żadnych z wymienionych powyżej objawów, a o chorobie pacjent często dowiaduje się przypadkowo, przy badaniu przez lekarza lub po wykonaniu EKG.

19.>>

Arytmia to może być zbyt szybkie, ale też i zbyt wolne bicie serca. Które z nich jest bardziej niebezpieczne dla zdrowia?

Arytmie dzielą się na częstoskurcze (tachykardie) i rzadkoskurcze (bradykardie), ale pod tymi nazwanymi kryje się dużo różnorodnych zaburzeń rytmu, z których część występuje u osób zdrowych i nie są niebezpieczne, na przykład tachykardia zatokowa lub bradykardia zatokowa. Bradykardia zatokowa często występuje u sportowców, a tachykardia zatokowa może być spowodowana stresem czy też kawą. Z drugiej strony, tachykardia taka jak częstoskurcz komorowy lub bradykardia taka jak blokada III stopnia zagrażają życiu. Najczęściej arytmie pochodzące z komór są groźniejsze.

Czy zaburzeniom rytmu serca towarzyszą inne choroby? Do arytmii należy podejść holistycznie? Na przykład mówi się, że nawet choroby dziąseł i przyzębia mogą mieć negatywny wpływ na kondycję serca. Czy to prawda?

Jak wspominałam wcześniej, zaburzenia rytmu często są spowodowane chorobami pozasercowymi. Na przykład, jak mamy pacjenta z migotaniem przedsionków, który występuje po raz pierwszy, przede wszystkim wykonujemy ogólne badania krwi, sprawdzamy funkcję tarczycy i upewniamy się, że pacjent w danym momencie nie ma infekcji. Choroby dziąseł same przez siebie nie są czynnikiem arytmogennym, ale mogą powodować zapalenie mięśnia sercowego lub zapalenie wsierdzia. Wspomniane choroby mogą prowadzić do niebezpiecznych zaburzeń rytmu.

Czy zaburzenia rytmu serca są groźne? I czy mogą być przyczyną udaru serca?

Częstoskurcze pochodzą z przedsionków lub komór i generalnie rzecz biorąc, częstoskurcze z komór są bardziej niebezpieczne. Często się mówi, że udar serca jest przyczyną śmierci, chociaż tak naprawdę, najczęściej śmiertelna jest arytmia – migotanie komór, która generuje się wokół martwej części mięśnia sercowego. Migotanie komór wymaga jak najszybszej defibrylacji. Arytmie są rzadką przyczyną udaru serca, naj-

Zdarza się, że o chorobie pacjent dowiaduje się przypadkowo, przy badaniu przez lekarza lub po wykonaniu EKG Fot. Freepik.com

częściej arytmie po prostu współistnieją z niewydolnością wieńcową, która jest największym ryzykiem udaru serca. Warto zaznaczyć, że migotanie lub trzepotanie przedsionków predysponuje powstawaniu skrzeplin, które są przyczyną udaru niedokrwionego mózgu. Niestety, migotanie przedsionków jest czasem nieme i wykrywane już tylko po udarze mózgu.

Czy arytmia serca może być na tle nerwowym? Czy stres „psuje” pracę serca?

Serce osoby, która silnie się stresuje, bije mocno jak przy wysiłku fizycznym, co dodatkowo pogłębia odczuwany niepokój. A z kolei niepokój jeszcze bardziej nasila bicie serca. Stres „psuje” serce nie tylko z powodu

częstoskurczy, ale też z powodu zaburzeń hormonalnych i pobudzenia procesów zapalnych.

Czy nadwaga to czynnik arytmogenny?

Tak, jak najbardziej. Najnowsze badania coraz częściej potwierdzają więź między zespołem metabolicznym i migotaniem przedsionków.

Kogo najczęściej dotyka arytmia serca?

Jest to bardzo indywidualne. Na przykład migotanie przedsionków najczęściej występuje w grupie wiekowej 65+, trochę częściej u mężczyzn niż u kobiet. Jednak w praktyce widzimy coraz młodszych pacjentów cierpiących na migotanie przedsionków.

21.>>

Bradykardia zatokowa często występuje u sportowców Fot. Pixabay.com

20.>>

Warto pamiętać, że arytmie powodują też wrodzone wady serca, czynniki genetyczne, dlatego na poszczególne arytmie chorują również dzieci.

Czego nie wolno robić przy arytmii serca? Czy są jakieś obostrzenia w codziennym życiu?

Arytmie to szeroka grupa chorób, z których każda ma odmienną etiologię, objawy oraz sposób postępowania. W każdym wypadku ważną jest likwidacja groźnych czynników wpływających na system układu krążenia. Zaleca się zmianę diety na śródziemnomorską, umiarkowany wysiłek fizyczny (np. długie spacery, a nie wymagające treningi na siłowni), unikanie spożywania alkoholu. Ważna jest też odpowiednia kontrola ciśnienia tętniczego, stężenia potasu i magnezu we krwi.

Niektórzy uważają, że nie wolno męczyć serducha. Czy sport i aktywność są wskazane?

Osoby z chorobami serca, np. po zawale, cierpiące na niewydolność serca czy też arytmie nie muszą porzucać ćwiczeń, co więcej, odpowiednia aktywność fizyczna jest nawet wskazana. Najważniejsze, aby ćwiczenia nie były bardzo forsowne. Rekomendowany jest co najmniej umiarkowany wysiłek fizyczny aerobowy. Odpowiednie są szybszy spacer, nordic walking, jazda na rowerze, pływanie, wolne bieganie.

Czy używki, energetyki, które tak często dziś stosują młodzi ludzie, mogą być przyczyną złej pracy serca?

Tak, niektóre używki są bardzo niebezpieczne. Mieliśmy na oddziale pacjenta, który spożywał zbyt dużo napojów energizujących, co spowodowało zbyt częste dodatkowe skurcze, które wymagały leczenia interwencyjnego. Również mieliśmy przypadek, gdy używanie sterydów anabolicznych spowodowało kardiomiopatię i pacjent w młodym wieku miał implantowany kardiowerter-defibrylator serca.

Czy popularne opaski i zegarki mierzące różne parametry organizmu mogą być pomocne w diagnostyce arytmii?

Większość inteligentnych zegarków notyfikuje o nieregularnym tętnie i mają funkcję zapisu EKG. 30-sekundowy, jednodowodzeniowy

Choroby układu krwionośnego są podstawową przyczyną śmierci na Litwie
Fot. Pixabay.com

zapis EKG, zgodnie z wytycznymi Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego z 2020 r. jest wystarczający do postawienia rozpoznania migotania przedsionków, oczywiście po konsultacji lekarza. To jest przełomowym punktem w diagnostyce migotania przedsionków, dlatego że czasami występuje rzadko lub krótko i nie udaje się tego „złapać” w gabinecie lekarza.

Jak przebiega szczegółowa diagnostyka arytmii? Jakie badania należy wykonać, aby sprawdzić pracę naszego serca?

Pierwszym badaniem jest oczywiście EKG, ale nie zawsze ujawnia arytmie (która może występować rzadko lub krótko). Podstawowym badaniem jest 24-godzinowe monitorowanie EKG, czyli badanie Holtera. W celu dokładniejszej diagnostyki aparat EKG może być noszony dłużej. Postęp technologiczny pozwala produkować również coraz bardziej doskonałe urządzenia, na przykład małe podskórne monitory pracy serca. Jednym z podstawowych badań jest również echoskopia serca. Dalsze badania są wyznaczane w zależności od wyników podstawowych badań i podejrzewanej arytmii.

Czy można normalnie żyć z arytmia serca? Czy arytmia jest uleczalna?

Większość arytmii jest leczona, ale zależy to od wieku pacjenta, rodzaju arytmii. Epizody migotania przedsionków mogą być przerwane lekami antyarytmicznymi lub nawet kardiowersją elektryczną (krótkim

impulsem elektrycznym). Niektórym pacjentom pasuje ablacja – zabieg, który polega na zniszczeniu obszaru tkanki powodującej powstawanie arytmii. Jednak czasami napady arytmii są częste a pacjent nie odczuwa zbyt wielu objawów – w takim wypadku migotanie przedsionków może być nieprzerwane i pacjent dalej żyje z migotaniem przedsionków i przyjmuje leki, które kontrolują częstotliwość skurczów serca, ale praca serca pozostaje nierytmiczna.

Chciałabym zaznaczyć, że pomimo leczenia migotania przedsionków warto pamiętać o komplikacji udarem mózgu, dlatego jeżeli pacjent ma wielkie ryzyko występowania skrzeplin, powinien odpowiedzialnie przyjmować lekki przeciwzakrzepowe. Jeżeli pacjent ma wielkie ryzyko występowania arytmii komorowych lub miał przynajmniej jeden epizod takiej arytmii, rozważana jest implantacja kardiowertera-defibrylatora, który ma zdolność wykrywania groźnych arytmii. Zadaniem kardiowertera jest w takiej sytuacji wyładowanie elektryczne, przerywające arytmie.

Nierzadko arytmie spowodowane czynnikami genetycznymi mają ryzyko występowania arytmii komorowych – w takim wypadku kardiowerter-defibrylator może być implantowany w bardzo młodym wieku. Jeżeli tachykardie często mogą być kontrolowane za pomocą leków, poszczególne bradykardie wymagają implantacji rozrusznika serca.

Dziękuję za rozmowę. ■

Grupa „Nałęcz”: promujemy głównie czasy napoleońskie i Powstanie Styczniowe

O Grupie Rekonstrukcji Historycznej „Nałęcz” z Trzebiatowa (województwo zachodniopomorskie), zainteresowaniu historią oraz biegach Nałęcz i Trophem Wilczym opowiada kpt. Przemysław Pedryc.

Leszek Wątróbski: Wasza Grupa Rekonstrukcji Historycznej powstała w roku 2013...

Przemysław Pedryc: Jesteśmy grupą nieformalną, działającą jako koło zainteresowań przy Klubie Wojskowym 7. Brygady Obrony Wybrzeża w Trzebiatowie. W skład naszej grupy wchodziły były żołnierze i aktualnie służący w Wojsku Polskim oraz cywile, młodzież i dzieci z gminy Trzebiatów w różnym wieku. Nasza grupa liczy dziś ok. 20 osób. Za dobrych czasów było nas ponad dwa razy więcej. Od samego początku zajmujemy się prowadzeniem rekonstrukcji historycznych z różnych okresów historii nowożytnej. Nasze działania kierowane są zwłaszcza do uczniów szkół średnich, ale zaproszony jest każdy, kogo interesuje historia oraz walka o niepodległość.

Przez lata jeździliście do Darłowa...

Uczestniczyliśmy w licznych zlotach i podpatrywaliśmy, jak są one zorganizowane. Nasi koledzy wpadli na pomysł, że możemy robić to samo u nas w Trzebiatowie. Ja dołączyłem do grupy w roku 2014. Zaczęliśmy od I Armii WP. Potem zajęliśmy się Polskimi Siłami Zbrojnymi na Zachodzie w latach 1940-1945. Tak było np. z 1. Samodzielną Brygadą Spadochronową gen. Stanisława Sosabowskiego. Pokazywaliśmy tzw. „dioramę obozowiska” — inscenizację operacji „Market Garden” z wykorzystaniem pododdziału Wehrmachtu, broni hukowej i jej pozoracją.

Mieliście początkowo dużo młodzieży...

Dzisiaj sytuacja trochę się zmieniła. Młodzież kończy szkołę średnią, zda maturę i rusza dalej w świat. Jeden z naszych członków, były żołnierz, prowadzi klasy wojskowe, w których realizuje podobne projekty. Są to m.in. zajęcia z kadetami Wojskowych Klas Mundurowych Zespołu Szkół im. Zbigniewa Herberta w Trzebiatowie. Te-

■ Przemysław Pedryc

gorocznymi absolwenci klasy mundurowej otrzymali z rąk przedstawiciela jednostki patronackiej szefa szkolenia 8. Flotylli Obrony Wybrzeża w Świnoujściu komandora Krzysztofa Szumlickiego i dowódcy 8. Kołobrzeskiego Batalionu Saperów Marynarki Wojennej w Dziwnowie komandora porucznika Waldemara Przygody certyfikaty ukończenia szkolenia w oddziale PW. Dają one dodatkowe punkty przy rekrutacji na uczelnie wojskowe oraz upraw-

niają do skrócenia szkolenia przygotowawczego do pracy w wojsku.

Rozszerzyliście też Wasze zainteresowania o tereny regionu Pomorza Zachodniego...

... aby nawiązać tu do polskości i walk o naszą niepodległość. Zajęliśmy się więc m.in. Kołobrzegiem oraz walkami pododdziałów polskich przy cesarzu Napoleonie w latach 1806-1810. I tak np. Regimentem 1. Pułku Legii Poznańskiej płk. Antoniego Sułkowskiego czy, w czasie II wojny światowej, pododdziałem 14. Pułku Piechoty 1 AWP. Zaglądamy też do Lęborka, gdzie były liczne potyczki wojsk napoleońskich. Dziś promujemy głównie czasy napoleońskie i Powstanie Styczniowe.

Waszą główną, coroczną imprezą jest Bieg Nałęcz...

... w tym roku odbył się już po raz IX. Robimy go zawsze w okolicach 10 kwietnia — w rocznicę katastrofy smoleńskiej, w której zginął nasz patron gen. Stanisław Nałęcz-Komornicki. Chcemy w ten sposób uczcić również pamięć wszystkich innych ofiar tej katastrofy. Tegoroczny Bieg Nałęcz rozpoczął się na terenie trzebiatowskiej jednostki i tam też usytuowana była meta.

23.>>

■ Główną i coroczną imprezą grupy jest „Bieg Nałęcz”

22.>>

Zawodnicy mieli do pokonania 5-kilometrową trasę prowadzącą częściowo bezdrożami okalającymi koszary. Gen. Stanisław Nałęcz-Komornicki, nasz patron, był kanclerzem Kapituły Orderu Wojennego Virtuti Militari (państwowy organ kolegialny stojący na straży honoru Orderu Wojennego). Walczył na naszej ziemi i pod Kołobrzegiem został ranny. Był dowódcą plutonu moździerzy. Był też powstańcem warszawskim. Dlatego Warszawie i Powstaniu Warszawskiemu poświęciliśmy naszą kolejną rekonstrukcję. Prezentujemy w niej życie stolicy w czasie okupacji z elementem powstania.

I jeszcze Bieg Tropem Wilczym...

... to bieg upamiętniający Żołnierzy Wyklętych. Dorosli i dzieci startują w nim na dystansie 1 963 m, który symbolizuje datę śmierci ostatniego walczącego Żołnierza Niezłomnego, sierżanta Józefa Franczaka ps. „Lalek”. Bieg odbywa się w parku przy stadionie miejskim. Każdy z uczestników wyścigu, oprócz pamiątkowej koszulki z wizerunkami Żołnierzy Wyklętych, otrzymał pamiątkowy medal. W ramach oficjalnych obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, którzy w powojennej Polsce działali w antykomunistycznym i niepodległościowym podziemiu, wydarzeniu towarzyszyło obozowisko historyczne przygotowane przez naszą grupę. Przybyli do parku uczestnicy mogli zobaczyć wojskowy sprzęt, spróbować wojskowej grochówki i zaczerpnąć historycznej wiedzy o Żołnierzach

„Jestem kolekcjonerem broni. Zaczęłem od broni z czasów II wojny światowej. Teraz skupiłem się na broni z czasów czarnego prochu” – mówi kpt. Przemysław Pedryc

Niezłomnych dzięki wystawie plenerowej „Niepokonani. Niezłomni”.

Od lat zaglądacie też często do Dziwnowa na Festyn Komandosa...

... gdzie swoje wyposażenie prezentują współcześnie funkcjonujące w strukturach Wojska Polskiego jednostki specjalne oraz te, które trwale zapisały się w historii tego typu formacji. Współpracujemy ponadto z Sybirakami. W Gryficach jest kolejka wąskotorowa. Robimy tam pokazy dla młodzieży. Pokazujemy wywózkę i deportację na Syberię.

Służbę wojskową rozpocząłeś w Kołobrzegu. Służyłeś też w Trzebiatowie...

... a skończyłem w Mrzeżynie w stopniu kapitana. Byłem też na 7 zmianie w Afganistanie.

Jesteś również kolekcjonerem broni...

Zaczęłem od broni z czasów II wojny światowej. Teraz skupiłem się na broni z czasów czarnego prochu: muszkietach, skałkach – poczynając na wieku XVI i późniejszych. Broń czarnoprochowa, czyli tak zwane czarnoprochowce, to głównie repliki broni sprzed 1885 r.

Gratuluje pomysłów i życzę wielu nowych. ■

**Rozmawiał Leszek Wątróbski
Fot. archiwum pryw. P.P.**

■ Grupa Nałęcz w hołdzie bohaterskim żołnierzom w Trzebiatowie

Witam! Niecierpliwi do szkoły narzekają pewnie, że to jeszcze całe pół miesiąca! A ci, co uwielbiają zabawę i brak nadmiaru obowiązków, biadolą: Jak szybko mijają wakacje?! I to prawda i to prawda. 15 dni to bardzo wiele i zarazem bardzo krótko. Sierpień jest fajny. Miejmy nadzieję, że będzie również ciepły i przyjazny dla tych, którzy dopiero teraz zaplanowali sobie urlopy i wakacyjne wyjazdy. Dzisiaj proponuję sierpniowy kalendarz, który pozwoli zorganizować czas, nie nudzić się i zawsze być na fali.

Wakacyjne zabawy KOLOROWA PIŁKA

Wszyscy uczestnicy zabawy ustawiają się w kole. Rzucając do siebie piłkę każdy mówi jakiś kolor. Przed rozpoczęciem gry należy się umówić, iż, gdy ktoś powie kolor np. czarny, nie wolno złapać piłki. Jeśli jednak gracz pomyli się i złapie wtedy piłkę, osoba,

która piłkę rzuciła zadaje jej zadanie.

Oczywiście, powinno ono być odpowiedni trudne do wieku gracza. Np.: stój na 1 nodze aż doliczę do 5, podrzucić 4 razy piłkę wysoko w górę i ją złapać, przeturlaj piłkę do bramki, tato może zrobić pompki, a mama zatańczyć walczyka itp.

SIERPNIOWY KALENDARZ

14 sierpnia dzień dowcipnisia – „Jak spędziliście wakacje w tym roku?”. „Byliśmy nad morzem w hotelu Giewont”. „Hotel Giewont? To pasuje bardziej do jakiejś górskiej miejscowości...”. „A wiesz, że to możliwe. W żaden sposób nie mogliśmy znaleźć plaży”.

15 sierpnia dzień zatrzymania lata – poszukajcie czegoś, co przez cały rok będzie Wam przypominało piękne, słoneczne dni – muszli, bursztynu, oszlifowanego przez wodę kamyczka lub nawet szyszki.

16 sierpnia dzień owocowy – pyszne, słodziutkie, okrągłe i podłużne... owoce! Jedzcie dużo jabłek, śliwek, gruszek, arbuźów, brzoskwiń i moreli – teraz są najlepsze!

17 sierpnia dzień słońca – pamiętajcie, że ze słońca trzeba korzystać z głową – czyli na głowie kapelusz lub czapka i obowiązkowo krem z filtrem!

ALE WPADKA!

Potrąficie się z siebie śmiać, przeprosić innych? Czy uciekacie jak najdalej i nie wychodzicie przez tydzień z domu? Umiejętność śmiania się z własnych błędów to prawdziwa sztuka i nawet dorośli często tego nie potrafią.

Połamańce językowe

Przy karczmiu sterczy warsztat szlifierczy.

Cienkie talie dalii jak kielichy konwalii.

Taka kolasa dla golasa to jak melasa dla grubasa.

O naszych ząbkach

Czy tylko śnieżnobiałe zęby są zdrowe? Zęby zdrowe, czyste, często myte nie muszą mieć tylko i wyłącznie śnieżnobiały kolor. U każdego człowieka jest on trochę

inny. Zęby mogą mieć też niebieskawobiały, żółtobiały, a nawet wpadający w brązowo biały kolor. Zazwyczaj zęby dolne są jaśniejsze niż zęby na górze, a kły mają barwę nieco ciemniejszą niż zęby obok nich. Z wiekiem powierzchnia zębów ciemnieje.

Co zęby mleczne mają wspólnego z mlekiem? Określenie „zęby mleczne” pochodzi od Hipokratesa. To żyjący dawno, dawno temu grecki uczonec, lekarz, nazywany ojcem medycyny. Hipokrates sądził, że pierwsze zęby dziecka tworzą się z mleka.

Uśmiech pirata. Czy wiecie, że pi-

raci, a zwłaszcza ich kobiety nosiły w zębach drogie, błyszczące kamienie? Diament w zębie – to był powód do dumy!

Sport niebezpieczny dla zębów?

Najniebezpieczniejszym sportem dla zębów jest hokej. Obliczono, że ponad połowa zawodowych hokeistów straciła na lodzie przynajmniej jeden ząb.

Czy można zostawić ząb na pamiątkę?

Oczywiście! Jeśli macie ochotę zostawić sobie na pamiątkę kilka mleczaków – możecie to zrobić. Zęby mogą być przechowywane bardzo długo. Najlepiej taką pamiątkę (by pozbyć się bakterii, resztek krwi) najpierw porządnie umyć, a potem dobrze wysuszyć i nie zamykać jej od razu w szczelnym pudełku.

Kim jest Zębuszka? To tak zwana zębowa, baśniowa postać, która w zamian za schowane po poduszkę mleczne zęby daje dzieciom drobne prezenty lub pieni-

MISTRZYNI KRĘGLI

Moi przyjaciele zaprosili mnie do pobliskiej kręgielni. Chociaż nigdy jeszcze tam nie byłam, próbowałam im wmówić, że w celnym zbijaniu kręgli jestem mistrzynią świata. Gdy nadeszła moja kolej, szybko włożyłam palce w otworki, mocno się zamachnęłam i... wyłożyłam się jak długa na taśmie. Okazało się, że mam nieodpowiednie, bo zbyt śliskie buty. Moi przyjaciele wprost pękali ze śmiechu, a ja od tamtej pory omijam kręgielnie bardzo szerokim łukiem...

Anka

18 sierpnia dzień słodki – superprosty superprzepis na mleczne lody: do jogurtu dodajcie zmiksowane owoce, całość wlejcie do plastikowych kubeczków, włóżcie do środka patyczki i na kilka godzin schowajcie do zamrażalnika.

19 sierpnia dzień wróżby z oczu – spójrzcie, jaki kolor oczu ma osoba, z którą rozmawiacie: piwne – oj, chyba będzie dziś padało; niebieskie – czeka Was dziś niespodzianka; zielone: dzisiaj spotka Was coś miłego!

20 sierpnia dzień z wodą – to czas, który kojarzy nam się z wodą. Warto więc wybrać się do Trok nad jeziora lub nad morze do Kłajpedy czy Połangi.

21 sierpnia dzień wesołej zabawy – hej, hej! Nie bądźcie tacy poważni, jak dorośli. Uśmiechnijcie się, bo uśmiech to sama słodycz! Bieganie z latawcem, budowanie zamków z piasku... Wyluzujcie i bawcie się dobrze!

22 sierpnia dzień dziwnia – kogo dziś dziwiły lody w waflowym rożku? Nikogo! Ale kiedy ponad 100 lat temu pojawiły się po raz pierwszy w sprzedaży, wzbudziły niemałą sensację!

23 sierpnia dzień bez chmurki – Słoneczko nasze, rozchmurz buzię! Bo co to za wakacje bez słońca!

24 sierpnia dzień zamkowy – Po zamku spaceruj dwa duchy. „Ty, te opowieści o żywych, to chyba bujda, co?”

25 sierpnia dzień dbania o kondycję – warto zadbać o swoją kondycję. Zaproście kolegów do gry w siatkę lub nogę, wskoczcie na rower, pobawcie się w berka.

26 sierpnia dzień filmu – nie macie pomysłu, co dziś robić? Idźcie do kina! W wakacje na ekrany weszło dużo fajnych filmów.

27 sierpnia dzień zagadkowy – Ile ruchów trzeba wykonać, żeby wsadzić żyrafę do lodówki?

Proste! Otworzyć lodówkę, wsadzić żyrafę i zamknąć lodówkę – 3 ruchy.

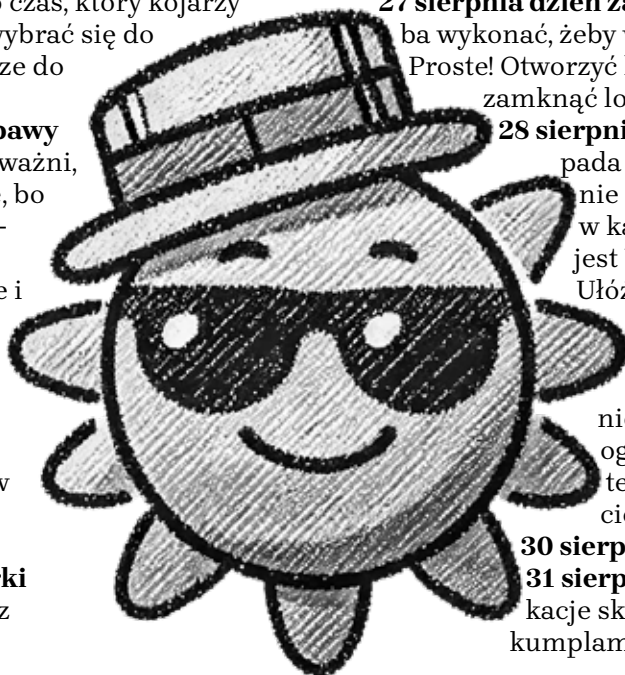
28 sierpnia dzień samotnika – jeżeli pada dziś deszcz albo po prostu nie macie humoru, zabawcie się w kalambury, gdyż towarzystwo jest Wam dzisiaj niewskazane.

Ułóżcie 7 nowych wyrazów z liter występujących w słowie KRASNOLUDEK.

29 sierpnia dzień leniucha – nic nie róbcie, poleżcie, pooglądajcie telewizję, zwolnijcie tempo i po prostu odpocznijcie od wszystkiego.

30 sierpnia – STOP!

31 sierpnia UWAGA! UWAGA! – wakacje skończone! Czas na spotkanie z kumplami z klasy! Fajnie, prawda?!

Papryka faszerowana kaszą i mięsem

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Papryka faszerowana kaszą gryczaną z piekarnika, z dodatkiem mięsa mielonego i cebuli — danie idealne na lato: lekkie, zdrowe i smaczne. Tak przygotowaną paprykę podajemy bez dodatku ziemniaków, jedynie z surówką.

Składniki:

• 10 papryk średnich • 400 g mięsa mielonego • 100 g kaszy gryczanej • 1 cebula • 2 pomidory • olej • sól • pieprz • 1/2 łyżeczki posiekanego rozmarynu • 1 łyżka zielonej natki pietruszki • 1/4 łyżeczki ziół prowansalskich

Sos:

• 3 łyżki ketchupu pikantnego • 1 łyżka koncentratu pomidorowego • szczypta soli • 1 łyżeczka oregano • 1 szklanka wody

Wykonanie:

Paprykę (może być żółta, fioletowa, zielona — każda odmiana się sprawdzi) umyć, odciąć końcówki z ogonkiem i wydrążyć nasiona ze środka. Jeśli mamy dużą paprykę czerwoną, możemy przekroić ją na pół wzdłuż, wtedy będzie potrzeba więcej farszu, gdyż ta papryka jest duża. Kaszę gryczaną ugotować w lekko osolonej

■ Fot. autorka

wodzie na sytko, nie może się rozgotować, lepiej, aby była lekko twarda. Cebulę obrać, pokroić w drobną kostkę i lekko zrumienić na oleju. Przygotować farsz: do miski dodać mielone mięso, kaszę, zrumienioną cebulę, doprawić solą, pieprzem, rozmarynem, ziołami prowansalskimi i łyżką wymieszać, aby wszystko się połączyło. Paprykę nadziać farszem, otwór z kaszą zamknąć obciętą końcówką papryki lub kawałkiem po-

midora. Przygotować naczynie do pieczenia, ułożyć paprykę, między nią włożyć kawałki pokrojonego pomidora. Składniki sosu wymieszać, dodać oregano i połączyć paprykę, przykryć i wstawić do piekarnika nagrzanego do 190 stopni funkcją grzania góra-dół. Piec pół godziny, odkryć i jeszcze 5 minut piec bez przykrycia. Sprawdzić patyczkiem czy papryka jest miękka. Upieczoną paprykę posypać posiekaną natką pietruszki. ■

Sałatka z fasolki szparagowej na zimę

Rewelacyjna sałatka z fasolki szparagowej z dodatkiem ogórków, cebuli, marchewki i papryki w pysznym pomidorowym sosie. Można jeść ją zimą jako dodatek do obiadu czy kanapek. Fasolkę na zimę robiłam na wiele sposobów, w zalewie kwaśnej, mroziłam ją, ale wersja w sosie pomidorowym okazała się najlepsza.

Składniki:

• 2 kg fasolki szparagowej • 2,5 kg ogórków • 1 papryka • 1 marchew • 1 kg cebuli • 250 ml oleju • 1/2 szklanki cukru • 1/2 szklanki octu • 380 ml koncentratu pomidorowego • 4 łyżki soli kamiennej

Wykonanie:

Ogórki i cebulę obrać i pokroić na plasterki, dodać 2 łyż-

ki soli, wymieszać i zostawić na pół godziny. W tym czasie umyć fasolkę szparagową, obciąć końcówki i pokroić ją na kawałki. Włożyć fasolkę do garnka, zalać wodą, tak aby ją przykryła, dodać obraną marchew, dwie łyżki soli i ugotować do miękkości. Pod

■ Fot. freepik.com

koniec gotowania dodać paprykę pokrojoną na małe paseczki, zagotować i odcedzić, zostawić na sitku, aby wystygła. Ugotowaną marchewkę zetrzeć na tarce o dużych oczkach. Ogórki z cebulą odcedzić z solanki, dodać przestudzoną fasolkę z papryką, startą marchew, olej, ocet, cukier, koncentrat pomidorowy, wymieszać wszystko i zostawić na 2-3 godziny. Przygotować słoiki: umyć je i wyparzyć razem z nakrętkami. Sałatkę układać w słoikach lekko ją upychać, aby pozbyć się powietrza i zakręcić. Garnek wyłożyć ściereczką, wstawić słoiki, zaleć je zimną wodą do 3/4 wysokości słoików i zagotować, zmniejszyć grzanie i gotować 10 minut. ■

Krzyżówka

Bierze udział w regatach	Znój, móżół, starania	Rzadkie imię męskie	Jest nim zwid, majak	Całkowite unieruchomienie Dustin, aktor („Tootsie”)	... Lisa - da Vinci	Stolica nad fiordami										
8				Zwyżka cen akcji na giełdzie		15										
Piłka setowa w tenisie Odtwarza płyty winylowe Koń bez siódła				Tam mityczna cud latarnia	Narzędzie grawera	Bazalt lub granit										
				Żartem: wielka pani	Ansa, niechęć Sarmaty	Dawniej o zeszyście										
Burda na stadionie	Narząd ruchu ryby	Miasto w Polsce		13												
				Hektary obsiane żytem												
Wbijana przez złośliwego Strój damski plażowy	Bój na pomoście	17	Litwini lub Polacy			14										
				Członek NATO												
Mały chłopiec, brzdąc				Wejście do czołgu	Pnącze z tropiku	Rodzaj kształtownika										
				Hanna Gronkiewicz-...												
Pseudo Sienkiewiczza 3 m-ce					Karmi cudzego ośeska	16										
				Uwodzi w filmie Atrofia organu Oficer w policji												
Będzie z trawki Śląsk po Jacinie	Śnieżno-biały kwiat	3	Odbywa próbną okres pracy													
				Bliska dziecku Ptak morski												
12																
Czeski taniec ludowy	Hultaj, nicpoń	Do siekania Obok Piggy			Targowy straganik	Miękisz w roślinie										
				10												
				Afisz na stupie												
Waska, podłużna serweta					Góral nad juhasami	Sprawdzian ciężowy										
2				Grządka kwiatów												
Nieporozumienia	Odprawiana w intencji				Formuła kończąca pacierz											
5				Akcent w wyrazie		4										
Antonim nadiru	27. prezydent USA				Czyta je adwokat											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 8-9 SIERPNI

Poziomo: NAPOLI - IRYDA - LAPONIA - GERARD - MNICH - PANDEMIA - SONG - MARAIS - SYBIR - OPOKA - SAMORZĄD - MASZA - AGAWA - ANTABA - CZARKA - CESJA - WEEKEND - NIEBO - RADAR - BABUNIA - MOPS - MASECZKA - ŁUZA - GBUR - KOCUR - LUNETETA - GOBI - AZOT - SAGAN - ALTANA

Pionowo: NALEPKA - AMAZON - AMBONA - PARA - ROMANA - IZBA - OPANIA - OSTRZE - USŁUGA - LORD - IKRZAK - NEURON - INDEKS - ZABAWOWICZ - AZALIA - MIAMI - SODA - CERA - NASYP - GREKA - MAGNAT - RYKI - OBORA - SEDNO - BEZA - CYNIK - WOJNA - PLUTON - ŁACH - GRACA - ADRES - RATA

Hasło: Czyn spreczny z etyką

Uśmiechnij się!

Odbyna się zjazd jednej z litewskich partii. Trwa burza mózgów na temat programu wyborczego. Postanawiają uderzyć w przeciwników, prowadzący więc pyta zebranych:

— Kto jest winien wysokich podatków?!

— Landsbergis!

Pyta dalej:

— Przez kogo są niskie emerytury?

— Landsbergis!

Myśli i po chwili znów pyta:

— Gdzie Landsbergis skończył studia?

— W Polsce!

— Kto więc jest winien wysokich podatków!

— Polacy!

***

Po olimpiadzie w Paryżu producenci francuskich marek wytykają niemieckiemu Audi:

— I nie wstyd tak wam? Choćby na czas olimpiady produkowałibyscie swoje auta z logotypem pięciu, a nie czterech kółek! Jeszcze byście zarobili na tej limitowanej serii...

— Kiedy mamy 5 kółek! Cztery koła na samym podwoziu i jedno w bagażniku.

***

Rok 1980, otwarcie igrzysk olimpijskich w Moskwie. Na mównicę wchodzi Breżniew i czyta:

— O, O, O, O, O.

Chwila konsternacji. Asystent cicho szepce do Leonida Iljicza:

— Towarzyszu sekretarzu, to pierścienie olimpijskie. Tekst jest poniżej...

***

Rozmawiają sobie wieczorem dwaj przyjaciele.

— Stefan, jak tam twoje życie seksualne?

— Jak na olimpiadzie.

— Super. Rekordy bijesz?

Złote medale?

— Nie. Mam raz na cztery lata...

***

Po zbadaniu pacjenta lekarz pyta:

— Czy uprawia pan jakiś sport?

— Tak, zbieram znaczki pocztowe.

— To przecież nie jest żaden sport...

— Jest, bo to są znaczki wydawane z okazji Igrzysk Olimpijskich!

„Żniwa” polskich olimpijczyków

Polskę na wszystkich igrzyskach olimpijskich reprezentowało aż 2 739 sportowców, którzy zdobyli 306 medali. Ponad 200 najlepszych reprezentowało Polskę podczas igrzysk olimpijskich w Paryżu.

Na pierwszy medal dla Polski nie przyszło długo czekać. Już w niedzielę, 28 lipca, po srebro sięgnęła Klaudia Zwolińska. Kajakarka górską zajęła drugie miejsce w slalomie K1. Dwa dni później w Paryżu znów w górę poszła biało-czerwona flaga. Tym razem za sprawą szpadzistek, które po emocjonującym boju z Chinkami wyzarpały brąz w zawodach drużynowych.

ZŁOTO ALEKSANDRY!

Jedyną złotą medalistką została Aleksandra Mirosław. Światowa dominatorka we wspinaczce sportowej na czas potwierdziła klasę i 7 sierpnia wygrała turniej olimpijski. Na trzecim stopniu podium stanęła druga z Polek — Aleksandra Kałucka. W sobotę, w przedostatni dzień igrzysk, Polska powiększyła swoją zdobycz. Po srebro sięgnęli siatkarze. W finale przegrali 0:3 z gospodarzami i obrońcami tytułu Francuzami. W sobotni wieczór srebrny medal dorzuciła pięściarka Julia Szeremeta.

DOKUMENTACJA MEDALOWA

Złoto: Aleksandra Mirosław (wspinaczka sportowa na czas).

Srebro: Klaudia Zwolińska (kajakarstwo górskie slalom K1), reprezentacja Polski mężczyzn (siatkówka halowa), Julia Szeremeta (boks / 57 kg), Daria Pikulik (kolarstwo torowe / omnium).

Brąz: Martyna Swatowska-Wenglarczyk, Alicja Klasik, Renata Knapik-Miazga, Aleksandra Jarecka (szpada drużynowo), Dominik Czaja, Mateusz Biskup, Mirosław Ziętański, Fabian Barański (wioślarska czwórka podwójna), Iga Świątek (tenis ziemny), Aleksandra Kałucka (wspinaczka sportowa na czas), Natalia Kaczmarek (bieg na 400 metrów).

PREMIE I STYPENDIA

Olimpijczyk za złoty medal otrzyma 100 tys. złotych (10 euro to 42,92

zł — przyp. aut.), za srebrny 70 tys., za brąz 55 tys. Oprócz premii zawodnicy otrzymają stypendia i nagrody. Np. za złoto, otrzyma dodatkowo 24-miesięczne stypendium w kwocie 15 tys. zł miesięcznie.

KONKURENCJE INDYWIDUALNE

Złoty medal: mieszkanie dwupokojowe, 250 tys. zł, diament, obraz, voucher na wakacje.

Srebrny medal: 200 tys. zł, diament, obraz, voucher na wakacje.

Brązowy medal: 150 tys. zł, diament, obraz, voucher na wakacje.

DRUŻYNY, OSADY, SZTAFETY, DEBLE, MIKSTY, ZAŁOGI

Złoty medal: mieszkanie jednopokojowe, 250 tys. zł, diament, obraz, voucher na wakacje — dla każdej osoby.

Srebrny medal: 200 tys. zł, diament, obraz, voucher na wakacje — dla każdej osoby.

Brązowy medal: 150 tys. zł, diament, obraz, voucher na wakacje — dla każdej osoby.

KONKURENCJE ZESPOŁOWE

Złoty medal: 2 mln zł do podziału, diament, obraz, voucher na wakacje — dla każdej osoby.

Srebrny medal: 1,5 mln zł do podziału, diament, obraz, voucher na wakacje — dla każdej osoby.

Brązowy medal: 1 mln zł do podziału, diament, obraz, voucher na wakacje — dla każdej osoby.

Przewidziane są również premie dla głównych trenerów od 100 tys. zł.

EMERYTURA OLIMPIJSKA

Na emeryturę olimpijską mogą liczyć sportowcy, którzy zdobyli złote, srebrne lub brązowe medale. Może ją pobierać osoba, która ma obywatelstwo polskie i mieszka w Polsce lub innym państwie Unii Europejskiej, ukończyła 40 lat i nie jest karana za przestępstwo popełnione umyślnie.

Co ważne, comiesięczne świadczenie należy się olimpijczykom, którzy nie uprawiają już czynnie sportu, a każdemu sportowcowi przysługuje taka sama emerytura olimpijska — niezależnie od tego, jak wiele medali zdobył. Obecnie emerytura olimpijska wynosi 4 203 zł i 04 gr brutto. Dla porównania: przeciętna wysokość emerytury wypłacanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w pierwszym kwartale 2024 roku wyniosła 3 516,95 zł brutto. ■

Opr. Aleksander Borowik

Polscy siatkarze zdobyli srebrny medal podczas olimpiady w Paryżu
Fot. Polski Związek Piłki Siatkowej

Litewskie medale z Paryża

Litwa wyprzedziła kraje bałtyckie i kilka innych dużych krajów. W swojej kolekcji ma dwa srebrne i dwa brązowe medale z Francji. Ech, złoto by się jeszcze przydało...

Aleksander Borowik

Mała Litwa zajęła 14. miejsce w klasyfikacji medalowej igrzysk olimpijskich w Paryżu uwzględniającej liczbę medali przypadającą na liczbę ludności.

„SPISANA” KAJAKARKA

Pierwszy medal dla Litwy zdobyła kajakarka Viktorija Senkutė, została — przez starą federację — „spisana na straty” jako nieperspektywiczna i ucięto jej finansowanie. Co miała robić? Poszła w inny sport — kolarstwo. Zdobyła wicemistrzostwo Litwy i rywalizowała na międzynarodowych zawodach! Wróciła jednak do „czółna”, kiedy poprosiła o to nowa władza, która w nią jednak wierzyła. I to Viktorija w Paryżu zdobyła pierwszy brąz dla Litwy!

PANISKA PARKIETU!

A bałwochwaleńscy koszykarze (tzw. druga religia kraju, tfu...) drugi raz z rzędu (palec boży?) zostali bez biletów na igrzyska... Przed szansą na zdobycie ostatniej wejściówki do Paryża jedna gwiazda z NBA nie chciała ryzykować ciałem. Bo nie miała jeszcze podpisanego nowego kontraktu. Drugi z filarów drużyny, syn legendarnego Sabonisa, przepuścił mecz. Co prawda towarzysko-kontrolny, ale bardzo ważny, bo drużyna miała się zgrać w przeredzonym „niebie”. To paniska parkietowe — „lėtapėdžiai” (wolnoczłapi...), jak mówią teraz o takich w narodzie.

Honoru na olimpiadzie wybroniło męskie trio koszykówek 3x3, zdobywając „brąz”, po drodze do domu odsyłając Polskę. Nie do wiary, że spośród nich były i takie talenty, co nawet nie grały jeszcze w regularnej lidze LKL!

Koszykówka 3x3 to jeszcze nie za bardzo popularny sport, bo na ten przykład Amerykanie zostali daleko poza schodkami medalowymi i tylko potem ze strachem, gałami łypali jak ich kole-dzy z 5x5 ledwo z przewagą 11 punktów ograli Francuzów.

Mała Litwa zajęła 14. miejsce w klasyfikacji medalowej igrzysk olimpijskich w Paryżu uwzględniającej liczbę medali przypadającą na liczbę ludności
Fot. Julius Kalinskas, ELTA

MYKOLAS TYLKO DRUGI?!

Dyskobol Mykolas, наша przeogromna nadzieja na olimpijskie mistrzostwo, zdobył srebro, choć wszyscy byli pewni złota! Syn legendarnego, dwukrotnie „złotego” olimpijczyka i rekordzisty świata Virgilijusa Alekny, jakby przeczuwając pecha, przed wylotem do Paryża gasił rozpalone emocje rodaków, mówiąc, że w sporcie wszystko się zdarza... No i dogadał się!

A NASZA DOMINICZKA...

A najbardziej szkoda naszej młodej, 17-letniej gwiazdy breakdan-

ce, czyli dyscypliny, która po raz pierwszy, a chyba i jedyny, została wciągnięta na listę dyscyplin olimpijskich. Dominika Baniewicz (Bgirl Nicka) uśmiechała się ze srebrem szeroko do kamer, ale czuć było (przepraszam...), że i sama w duszy już chyba uwierzyła w wymarzone złoto. Przecież tyle już zdobyła tytułów na świecie... A i mamie chciała zrobić zasłużony prezent za jej, jak dziękowała gorąco na konferencji prasowej, pomoc i opiekę...

Nie zważając jednak na decyzję jurorów w finale, wielu dziś uważa, że przebojowy breakdancer Dominiki Baniewicz był wart złotej oceny! ■

A jak u nas z premiami?

121 960 euro — tyle wynosiła tegoroczna litewska jednorazowa premia olimpijska za złoto. Niestety, nie było komu jej wręczać.

Po 83 875 euro — za swoje „rodowe” już srebra otrzymają Dominika i Mykolas. Brązy zaciętej kajakarki i „docelowych” koszykarzy wyceniono po 62 920 euro. Przewidziano także premie dla finalistów (miejsca 4-8): czwarte miejsce wyceniono na 33 550, piąte na 25 190, szóste na 16 775, siódme na 12 595, a i ósme nie jest „psu na budę” — 8 415 euro.

7.00 Detektyw Literka
7.10 S. anim. „Przyjaciele Misia i Margolci”
7.35 Jedź na zdrowie
7.50 Pięknie przyprowadziONA
8.00 Info Wilno
8.20 Studio Wilno
8.40 Forum
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Kuchenne recepty
11.00 Gra słów
11.20 S. anim. „Przyjaciele Misia i Margolci”
11.45 Zakochaj się w Polsce
12.10 S. „Leśniczówka”
13.00 Info Wilno
13.05 Księża wolności 1914 1981
13.30 Tygiel
13.45 Giganci nauki
14.35 Tacy byliśmy
15.00 Słownik polsko@polski
15.25 Raport naukowy
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Detektyw Literka
17.20 Przyjaciele Misia i Margolci
17.45 S. „Blondynka”
18.30 Nowe spojrzenie
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 S. „M jak miłość”
20.35 S. „Leśniczówka”
21.00 Dziennik Regionów
21.25 S. „Leśniczówka”
21.45 „Dzikie serca”
23.00 Na sygnale
23.50 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.25 Anna Dymna spotkajmy się
00.50 Dziennik Regionów

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości

9.00 S. „Morderstwa na północy”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Doktor Martin”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 „Więc gdzie dalej?”
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.15** S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Dzieci tysiąclecia Litwy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Wiadomości rowerowe
22.00 S. „Projekt „Niebieska Książka”
22.45 S. „Wikingowie”
23.30 S. „Krzyk o pomoc”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Bądź moim słońcem”
8.00 S. „Stodko razem”
9.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Alaca”
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Inna miłość”
15.30 S. „Aromat miłości”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.25 Paryż 2024
19.30 KK2
20.00 Będzie wszystkiego
20.30 Pani chłopka
21.30 Wiadomości
22.30 „Złodziej i oszustka” dramat
00.40 S. „FBI”

6.00 Hymn Repu-

bliki Litewskiej
6.05 Entuzjaści
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Detektywi historii
8.30 7 dni Kowna
9.00 Dzień dobry Litwo
11.30 Białoruska Pogoń
12.00 STOP linia
13.00 Perspektywa
13.30 Uwaga! Szukamy sztuki
14.00 Szaleństwo na punkcie kół
14.30 S. dok. „Zamki. Sekrety, tajemnice i legendy”
15.30 S. „Z pamiętnika położnej”
16.30 Dzień dobry Litwo
18.30 Niezwykli ludzie.

19.00 Pole bitwy
19.30 S. dok. „Zamki. Sekrety, tajemnice i legendy”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Długa strona ciszy” film fab.
23.20 „Wyznania”
23.45 Festiwal piosenki 2024
00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie (ros.)

5.40 S. „Nie możesz wybierać teściów”
7.00 TV pomoc
8.55 S. „Pani Fazilet i jej córki”
10.00 S. „Trójkąt miłosny”
11.00 S. „Kobiece lekarz”
12.00 S. „Nie puszczaaj mojej ręki”
14.00 S. „Niezrównana miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 S. „Nie możesz wybierać teściów”
21.00 S. „Romeo i Julietta z Cherkass”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3

22.20 TV3 sport
22.30 „Arkansas” thriller
00.25 S. „Smeris”
 BAŁTYCKA TV
 Wtorek 13.08

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.25 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „Ciepłe miejsce”
10.30 S. „CSI. Miami”
11.30 S. „MacGyver”
12.30 S. dok. „Mania chomikowania”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Ciepłe miejsce”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Ale numer!”
21.00 „Resident Evil: Ostatni rozdział” thriller
23.05 „Terminator Genisys” film fab.

5.30 Nowy dzień
6.30 S. dok. „Nierozwiązane tajemnice świata”
7.30 Kwestia gustu
8.00 S. „Szpital centralny”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Zastrzeżenie”
11.00 S. „Aleksandra”
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Chód prokuratora”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
17.00 S. „Szpital centralny”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Kwestia gustu
19.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”

20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Realna mistyka”
21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
23.30 S. „Szpital centralny”
00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.45 S. „S.W.A.T.”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 „Wojny magazynowe”
9.00 „Egazy dognas”
9.30 „Dropped”
10.00 „Most”
11.00 S. „Brutto i Netto”
12.00 „Wipeout”
13.00 „Nagi instynkt przetrwania”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „S.W.A.T.”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Brutto i Netto”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00 „Męska paczka” dramat
23.00 S. „El Chapo”
23.55 S. „Krew i skarb”

6.00 S. „Skradzione życie”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Moje życie to morderstwo”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 „Obiecany”
16.30 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Gry losu”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Doktor House”

20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Morderstwa w Sandhamn”
22.55 „Morderstwo w Prowansji”
00.50 S. „Spirala”

06.15 S. „Miaśto z morza”
07.05 S. „Złoty chłopak”
08.00 Transmisja Mszy Świętej
08.30 „Kościół z bliska”
09.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”
09.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
14.00 „Sekretne życie kotów”
15.00 S. „Złoty chłopak”
15.55 „Kolarstwo Tour de Pologne 2024”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
19.00 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.15 „Tour de Pologne”
21.19 „Reporterzy”
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
22.10 S. „07 zgłoś się”
23.50 „Legiony” dramat

07.05 „Afisz kulturalny ekstra”
07.45 „Tamte lata, tamte dni”
08.20 „Szlakiem Kolberga”
09.00 „Podróże z historią”
09.40 „Informacje kulturalne”

10.05 S. „Kolumbowie”
11.15 „Diabli mnie biorą” komedia
13.00 „Portrety”
14.05 S. „Karino”
15.15 „Plus minus, czyli podróże muchy na wschód” film dok.
16.25 „Niech żyje wolność”
18.00 S. „Kolumbowie”
19.05 „Rozmowy (nie)wygodne”
20.05 „KapelMi-strze Dzika Muzyka” film muzyczny
21.00 „2046” film fab.
23.15 „Cinecitta, tworząc historię” film dok.
00.25 „Tamte lata, tamte dni”

7.00 Dziennik Regionów
7.30 „Pożyteczni.pl”
8.00 „Kuchenne recepty”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Stacja Innowacja”
12.30 „Rodzinka.pl”
13.00 „Gość Poranka”
13.20 „To jest grane”
13.50 S. „Lalka”
15.15 „Lasko-wik & Malicki”
16.10 „Jak to działa”
16.40 „Zwierzaki Czytali”
17.00 S. „Przygody pana Michała”
17.30 „Rodzinka.pl”
18.00 Teleexpress
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Leśniczówka”
19.20 „Dziennik Regionów”
19.35 „Akcent Wschodni”
20.10 „Kolarstwo Tour de Pologne dla amatorów”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Nad Niemnem”
21.15 „Tour de Pologne”
20.30 „Wędro-wiec Polski”
21.25 S. „Ojciec Mateusz”

23.10 „Ewa Farna na dobry wieczór”
00.10 „Dziennik Regionów”

07.00 „Był taki dzień”
07.04 „Szerokie tory”
07.25 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
07.35 „Spór o historię”
08.05 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
08.10 S. „Blisko, coraz bliżej”
09.40 „Kuchnia dwudziestolecia”
10.05 „Kółko historii”
10.35 „Historia Polski”
11.25 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.50 „Działo się w Krakowie”
11.53 „Wisła od źródła do ujścia” film dok.
12.45 „Mazury nieodkryte”
11.55 „Było, nie minęło”
13.20 S. „Robin z Sherwood”
14.10 „Niedźwiedz z nadajnikiem” film dok.
14.30 S. dok. „Najmniejsze kraje Europy”
15.20 „Działo się w Krakowie”
15.25 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
16.20 Serial
16.45 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
16.55 „Sensacje XX wieku”
17.35 „Piosenką przez historię”
17.50 „Historia pewnego życia” film dok.
18.35 „Marzyciele”
19.00 „Spór o historię”
19.30 „Działo się w Krakowie”
19.34 S. „Blisko, coraz bliżej”
20.40 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
21.00 S. Dok. „Podziemne Włochy”
21.55 „Polacy na ratunek Żydom”
22.10 Film
00.10 „Sensacje XX wieku”

01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 XX Rajd Katyński
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Rozmowy niedokończone
03:25 Święty na każdy dzień
03:30 Poznajemy Polskę
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Historia
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 „Jan Paweł II Brat naszego Boga” Koncert z Kościoła pw. Św. Brata Alberta w Krakowie
07:50 Zawód: Prymas Polski
08:45 Mateczniki Polskości
08:55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:35 Świat widziany sercem
10:00 Papież Polak do Rodaków
10:40 Słowo życia
10:45 Święty na każdy dzień
10:50 Muzyczne chwile
11:00 Informacje dnia
11:15 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
11:45 Zew natury
12:05 Mocni w Wierze
12:35 Słowo życia
12:40 Ma się rozumieć
12:50 Święty na każdy dzień
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Leśne rzeki
14:00 NZS Buntownicy
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Jan Ledóchowski. Część pierwsza: moja Austria
16:00 Niebieskooki Anioł
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Jestem mamą
17:25 Przyroda w Obiektywie
17:40 Zdrowie z Bożej Apteki
17:55 Śląskie ślady Świadka Prawdy – błogosławiony Ryszard Henkes SAC
18:10 Prosto o gospodarce
18:30 Zostań Żołnierzem RP
18:45 Muzyczne chwile
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Każdy małuch to potrafi
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Historia
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Koncert Papieski

7.00 Fani czterech kótek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
14.00 Wiejski dom w wielkim stylu
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Gorączka złota: złoty szlak
00.00 Złoto Ameryki

7.00 Zwierzaki Czytaki
7.15 GOTUJEMY OWOCE POD KRUSZONKĄ
7.20 S. anim. „Przygody Kota Filemona”
7.35 Moda na rodzinę
8.00 Info Wilno
8.15 Studio Wilno
8.35 Hasztagi tygodnia
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 W kotle historii
10.55 Gra słów. Krzyżówka
11.15 Zwierzaki Czytaki
11.35 S. anim. „Przygody Kota Filemona”
11.50 Dobre historie
12.10 S. „Leśniczówka”
13.00 Info Wilno
13.05 Było, nie minęło
13.25 Reportaże kresowe
13.40 Va Banque
14.30 To jest grane
15.00 Słownik polsko@polski
15.25 Jak to działa
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 GOTUJEMY OWOCE POD KRUSZONKĄ
17.15 Zwierzaki Czytaki
17.40 S. „Bodo”
18.30 Tygiel
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Panorama litewska
19.45 S. „M jak miłość”
20.35 S. „Leśniczówka”
21.00 Dziennik Regionów
21.25 S. „Leśniczówka”
21.45 Hity wszech czasów
22.35 Było, nie minęło
23.00 S. „Na sygnale”
23.50 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.25 Pozyteczni.pl

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,

8.30 Wiadomości
9.00 S. „Morderstwa na północy”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Doktor Martin”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Kto i dlaczego?
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Przyjazna Litwa
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Wiadomości rowerowe
22.00 S. „Projekt „Niebieska Książka”
22.45 S. „Wikingowie”
23.30 S. „Krzyk o pomoc”
00.15 Euromaxx

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Bądź moim słońcem”
8.00 S. „Słodko razem”
9.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Alaca”
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Inna miłość”
15.30 S. „Aromat miłości”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.25 Paryż 2024
19.30 KK2
20.00 Będzie wszystkiego
20.30 Pani chłopka
21.00 S. „Potrzebuję miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „I wszyscy jej mężczyźni” komedia
00.45 S. „FBI”

6.05 Hymn Republiki Litewskiej

7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Liga talentów muzycznych 2023
8.30 Wiara i życie
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 Jesteśmy Ukraińcami
12.00 Litwin w sercu
13.00 Zupa naukowa
13.30 Euromaxx
14.00 To jest kino.
14.30 S. dok. „Zamki. Sekrety, tajemnice i legendy”
15.30 S. „Z pamiętnika położnej”
16.30 Dzień dobry, Litwo
18.30 Babciu, naucz mnie
19.00 Dalej od miasta
19.30 S. dok. „Zamki. Tajemnice, tajemnice i legendy”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Koncert
23.30 Euromaxx
00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie (ros.)

5.40 S. „Nie możesz wybierać teściów”
7.00 TV pomoc
8.55 S. „Pani Fazilet i jej córki”
10.00 S. „Trójkąt miłosny”
11.00 S. „Kobiecego lekarza”
12.00 S. „Nie puszczaaj mojej ręki”
14.00 S. „Niezrównana miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 S. „Nie możesz wybierać teściów”
21.00 S. „Romeo i Julietta z Cherkass”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „Domino śmierci” thriller
00.25 S. „Smeris

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.25 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „Ciepłe miejsce”
10.30 „CSI. Miami”
11.30 S. „MacGyver”
12.30 S. dok. „Mania chomikowania”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Ciepłe miejsce”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Ale numer!”
21.00 „Bez hamulców” thriller
22.50 „Resident Evil: Ostatni rozdział” thriller

5.30 Nowy dzień
6.30 S. dok. „Nierozwiązane tajemnice świata”
7.30 W cieniu mężczyzn
8.00 S. „Szpital centralny”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Zastrzeżenie”
11.00 S. „Aleksandra”
12.00 W świecie koszykówki
12.30 Pytanko
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Chód prokuratora”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
17.00 S. „Szpital centralny”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Cel podróży
19.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Realna mistyka”

21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Rozmowy nad morzem
23.30 S. „Szpital centralny”
00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.40 S. „S.W.A.T”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazy nowe wojny”
9.00 „Na jednym końcu haczyk”
9.30 „Dropped”
10.00 „Most”
11.00 „Brutto i Netto”
12.00 „Wipeout”
13.00 „Mężczyźni z gór”
14.00 S. „Cobra 11”
16.00 S. „S.W.A.T”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Brutto i Netto”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00 „Tyler Rake: Ocalenie” film fab.
22.55 S. „El Chapo”

6.00 S. „Skradzione życie”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Moje życie to morderstwo”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 „Obiecany”
16.00 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Gry losu”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Doktor House”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Morderstwa w Sandhamn”
00.50 „Ladette do Pani”

06.15 S. „Mia-
sto z morza”
07.05 S. „Złoty chłopak”
08.00 Transmisja
Mszy Świętej
08.30 „Zrujnowa-
ni odbudowani”
09.00 S. „Wydział
kryminalny Kitzbühel”
09.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komi-
sarz Alex”
11.45 S. „Ojciec
Mateusz”
12.35 S. „Korona
królów. Jagiellonowie”
13.10 Agrobiznes
13.40 „Rok w
ogrodzie Extra”
14.00 „Sekretne
życie kotów”
15.00 S. „Złoty chłopak”
15.55 „Kolarstwo Tour
de Pologne 2024”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to
melodia?”
19.00 S. „Dziew-
czyny ze Lwowa”
20.00 „Jeden z
dziesięciu”
20.30 „Program
informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.15 „Tour de Pologne”
21.19 „Reporterzy”
21.30 S. „Korona
królów. Jagiellonowie”
22.10 S. „07 zgłoś się”
23.55 „USA Bóg dał
nam broń” film dok.

TVP
KULTURA

07.55 „Tamte
lata, tamte dni”
08.35 „Szlakiem
Kolberga”
09.15 „Podró-
że z historią”
09.55 S. „Kolumbowie”
11.05 „Niech żyje
wolność” komedia
12.40 „Kapelmis-
trze Dzika Muzyka”
film muzyczny
13.35 S. „Karino”
14.50 „Tylko Be-
atrycze” spektakl
17.10 S. „Polskie drogi”
18.55 „Rzecz Polska”
19.20 Którędy
po sztukę
19.30 Informa-

cje kulturalne
20.00 „Reżyserzy”
21.00 „W trzy mie-
siące dookoła świa-
ta” film obycz.
22.40 S. „Aga-
tha Christie 4”
23.40 „2046” film fab.

TVP
POLONIA

7.00 „Panorama”
7.30 „Jak żyje las...”
8.00 „Okrasa ła-
mie przepisy”
8.30 „Pytanie na
śniadanie”
12.10 „Gwiazdy opol-
skich kabaretów”
12.30 „Rodzinka.pl”
13.00 „Gość Poranka”
13.20 „Gwiazdozbiór
TVP Rozrywka
13.50 S. „Ojciec
Mateusz”
15.35 „Lato z Radiem
i Telewizją Polską”
16.35 S. anim.
„Animowanki”
16.45 „GO TU – JEMY”
17.00 S. „Przygody
pana Michała”
17.30 „Rodzinka.pl”
18.00 Teleexpress
18.20 „Gra słów.
Krzyżówka”
18.50 „Leśniczówka”
19.20 „Dziennik
Regionów”
19.35 „Z Polską
w sercu. Związek
Polaków na Litwie”
20.10 „Kieru-
nek Zachód”
20.30 „Program
informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
20.15 „Tour de Pologne”
21.25 S. „O mnie
się nie martw”
23.15 „Studio
w kontakcie”
00.10 „Dziennik
Regionów”

TVP
HISTORIA

07.35 „Był taki dzień”
07.37 „Działo się
w Krakowie”
07.40 „Szerokie tory”
08.05 „Historia
na ten czas”

08.10 „Spór o historię”
08.15 S. „Blisko,
coraz bliżej”
09.45 „Na Tro-
pach Historii”
10.00 „Kuchnia
dwudziestolecia”
10.25 „Myśliciele”
10.30 „Historia Polski”
11.15 „Powstanie War-
szawskie dzień po dniu”
11.20 „Encyklopedia
II wojny światowej”
11.45 S. dok. „Wszyst-
kie kolory świata”
12.35 „Wśród łąk
i wód” film dok.
12.55 „Było, nie minęło”
13.20 S. „Robin
z Sherwood”
14.10 „Historia
na ten czas”
14.15 „Jeden dzień
w PRL” film dok.
15.10 S. dok. „Pod-
ziemne Włochy”
16.10 „Polacy na
ratunek Żydom”
16.23 Serial
16.45 „Piosenką
przez historię”
17.00 „Sensa-
cje XX wieku”
17.45 „Piosenką
przez historię”
17.55 „Przed sierpniem
był lipiec” film dok.
18.20 „Był taki dzień”
18.23 „Warszawa 1920.
Portret zagrożonego
miasta” film dok.
18.50 „Spór o historię”
19.20 „Powstanie War-
szawskie dzień po dniu”
19.25 „Historia
na ten czas”
19.30 S. „Blisko,
coraz bliżej”
20.35 „Marzyciele”
21.00 „Spokój” film TVP
22.20 „Był taki dzień”
22.25 S. „Stawka
większa niż życie”
23.20 „Szczeciński
Sierpień 1980” film dok.
00.00 „Świad-
kowie czasu”

TRAM

00.00 On woła Cię!
00.50 Muzyczne chwile
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w

obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Zostań Żo-
nierzem RP
01.50 Święty na
każdy dzień
01.55 Poczet Wiel-
kich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy
niedokończone
03.25 Święty na
każdy dzień
03.30 Każdy ma-
luch to potrafi
03.45 Modlitwa
z telefonicznym
udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Historia
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski
Punkt Widzenia
06.00 Prosto o
gospodarce
06.20 Jestem mamą
06.35 Odpowie-
dzialni za Kościół
07.00 Testament Mił-
ości Jana Pawła II w Eku
07.50 Cystersi
powrót do pokory
08.35 Zdrowie z
Bożej Apteki
08.55 Kartka z
kalendarza Powsta-
nie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski
Punkt Widzenia
09.35 Każdy ma-
luch to potrafi
09.50 Słowo życia
09.55 Jezusie, ulituj
się nad nami!
10.20 Mateczni-
ki Polskości
10.30 Sanktu-
aria polskie
10.50 Święty na
każdy dzień
11.00 Audycja Ge-
neralna Ojca Świętego
Franciszka z Watykanu
11.50 Muzyczne chwile
12.00 Ostatni rzeź-
biarz w szkole
12.25 Jestem mamą
12.40 Prosto o
gospodarce
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia

13.20 W pułapce wojny
14.00 Wieluń
był pierwszy
14.30 Msza świę-
ta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Jan Ledóchow-
ski. Część druga:
katolik i polityka
16.00 Góra św. Michała
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Na zdrowie
17.30 Historia we
fraskach od Miesz-
ka po Staszka
17.45 Rzeźbiarz
Wielkiego Króla
18.00 Po stro-
nie prawdy
18.50 Muzyczne chwile
18.55 Poczet Wiel-
kich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy
niedokończone
20.25 Święty na
każdy dzień
20.30 Opowieści
z Księgi Cnót
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski
Punkt Widzenia
23.00 Święty
Grzegorz Wielki
23.55 Święty na
każdy dzień

Discovery
CHANNEL

7.00 Fani czte-
rech kótek
9.00 Jak to jest
zrobione?
10.00 Łowcy
klasyków
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
18.00 Fani czte-
rech kótek
19.00 Jak to jest
zrobione?
20.00 Łowcy sta-
roci: renowacje
21.00 Samo-
chód marzeń
23.00 Zabój-
cze łowienie
00.00 Nagi instynkt
przetwarzania

15 sierpnia 2024 r., o godz. 9.00
w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny
w Turgielach (rejon sołecznicki)

rozpoczną się uroczystości z okazji Święta Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, zwanego także Świętem Matki Boskiej Zielnej.

W Kościele Święto Matki Boskiej Zielnej jest obchodzone od V wieku.

W krajach europejskich czci się Matkę Boską Wniebowziętą jako patronkę ziemi i roślinności. W tym dniu podczas nabożeństw święci się zioła i kwiaty, modli o błogosławieństwo dla pól i płonów. Obchody Święta Matki Boskiej Zielnej w Turgielach zostały zapoczątkowane przed kilkunastu laty przez księdza Józefa Aszkielewicz, byłego proboszcza parafii Turgiele i na stałe wpisały się do kalendarza najważniejszych uroczystości kulturalno-religijnych tej parafii.

Program: godz. 9.00 msza święta odpustowa w kościele pw. Wniebowstąpienia Najświętszej Maryi Panny

godz. 11.00 koncert na boisku Gimnazjum im. Pawła Ksawerego Brzostowskiego.

Wystąpią: Zespół Folklorystyczny „Turgielanka”, Kapela „Sutaras”, Zespół „Art of Music”, Zespół „Spike”, Zespół „Stars Band”

Organizatorzy: Centrum Kultury Samorządu Rejonu Sołecznickiego, Parafia pw. Wniebowstąpienia Najświętszej Maryi Panny w Turgielach, Starostwo w Turgielach, Sala Imprez w Turgielach

Sponsor: Samorząd Rejonu Sołecznickiego.

Impreza będzie filmowana i fotografowana

Parengtas teritorijų planavimo projektas "Dėl leidimo koreguoti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. 30-1179 „Dėl sklypų buvusiame Plytinės kaime detaliojo plano tvirtinimo“ patvirtinto detaliojo plano (registro Nr. T00054789) sprendinių sklype Dargužių g. 2 (kadastru Nr.0101/0167:2671) inicijavimo sutarties pagrindų".

Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas ir /ar TPD Nr. : sprendinių sklype Dargužių g.2, Vilniuje (kad.Nr. 0101/0167:2671) koregavimas. Patvirtinto detalaus plano reg.Nr. T00054789.

Planavimo organizatorius: Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius, Konstitucijos pr. 3, 09601 Vilnius, tel. (8 5) 211 2000, el.p.: savivaldybe@vilnius.lt, www.vilnius.lt.

Planavimo iniciatorius: MB „Baiza“ Priegliaus g.10-30, LT-06288 Vilnius, tel. +37066601777

Detaliojo plano sprendinių rengėjas: IVVP 402871 PV arch. Dmitrij Kaidašov , tel. +37068574269, el. p. architect.dmitrij@gmail.com. Adresas : S. Nėries g.73-74, Vilnius

Planavimo tikslai: koreguoti sklypų buvusiame Plytinės kaime detaliojo plano sprendinius sklype Dargužių g. 2 (kadastru Nr. 0101/0167:2671) inicijavimo sutarties pagrindu: nekeičiant žemės sklypo Dargužių g. 2 (kadastru Nr. 0101/0167:2671) naudojimo paskirties ir būdo padalinti sklypą į sklypus ir nustatyti teritorijos naudojimo reglamentus vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais (pagal pridedamą miesto plano ištrauką).

Detaliojo plano keitimo pagrindas: Vilniaus m.sav. administracijos direktoriaus įsakymas

2023-05-19 Nr. 30-1140/23. SPAV reikalingumas:neprivaloma, koncepcija nerengiama

Susipažinti su detaliojo plano sprendiniais galima: nuo 2024-08-16 iki 2024-08-29 Vilniaus m.sav. internetiniame puslapyje www.vilnius.lt, projekto rengėjo patalpose iš anksto susitarus dėl susitikimo, Topografijos, inžinerinės infrastruktūros, teritorijų planavimo ir statybos elektroninių vartų informacinėje sistemoje (TPS „Vartai“), Pilaitės seniūnijoje. Teritorijų planavimo dokumento Nr. K-VT-13-23-480.

Detaliojo plano sprendiniai bus viešai eksponuojami: nuo 2024-08-22 iki 2024-08-29 Pilaitės seniūnijos skelbimo lentoje, Vilniaus m.savivaldybės skelbimo lentoje, Topografijos, inžinerinės infrastruktūros, teritorijų planavimo ir statybos elektroninių vartų informacinėje sistemoje (TPS „Vartai“). Teritorijų planavimo dokumento Nr. K-VT-13-23-480.

Viešas susirinkimas vyks : nuotoliniu būdu nuo 2024-08-29 17 val.transliacija internetiniu adresu, jungiantis per nuorodas.

Pirmoji viešojo susirinkimo transliacijos dalis: nuo 17.00 iki 17.30 jungiantis per nuorodą:

<https://us05web.zoom.us/j/88108851146?pwd=IzrfSIKLwirmJ4bol85tmiKkAz0ist.1>

Antruoji viešojo susirinkimo transliacijos dalis: nuo 17.30 iki 18.00 jungiantis per nuorodą:

<https://us05web.zoom.us/j/85983389638?pwd=QbHksQAuiyA3o6wpZgH8TK8yn67mZ6.1>

Informacija apie pasiūlymų teikimo tvarką ir susipažinimo su parengtais teritorijų planavimo dokumentais tvarka (iki kada, kam ir koku būdu visuomenės atstovai gali teikti pasiūlymus):

Pasiūlymų teikimo tvarka: pasiūlymai dėl teritorijų planavimo dokumentų planavimo organizatoriui teikiami raštu ir (ar) Topografijos, inžinerinės infrastruktūros, teritorijų planavimo ir statybos elektroninių vartų informacinėje sistemoje (TPS „Vartai“) visą teritorijų planavimo dokumentų rengimo laiką iki viešo svarstymo pabaigos. Pasiūlymus pateikusiems asmenims, planavimo organizatorius motyvuotai atsako raštu ar Topografijos, inžinerinės infrastruktūros, teritorijų planavimo ir statybos elektroninių vartų informacinėje sistemoje (TPS „Vartai“) jei pasiūlymai buvo pateikti šioje sistemoje. Planavimo organizatoriaus atsakymas per 10 darbo dienų nuo atsakymo gavimo dienos gali būti apskųstas atitinkamai teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai. Papildomos informacijos teirautis projekto rengėjo.

Zam. 2788

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. +370 611 33 626

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte.

Tel. +37066685855

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. +370 683 73159

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska.

Tel. +370 602 05 044

Kupujemy las, ziemię. Wykonujemy cięcia sanitarne, podział działek. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu. Tel. +370 606 01 125

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo.

Tel. +370 606 97 218

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt, Vilnius, tel. +370 670 06 868

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy ma-

teriały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże – od 14 euro.

Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona.

Tel. 8 600 18 083 (Leon)

KUPIJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

UAB „Krekenavos agrofirma“
SKUPIJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEZNEJ BĄDŹ ZYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

um
UTENOS MĖSA
SKUPIJEMY BYDŁO
+370 620 33544

NAPRAWIAMY
• telewizory (LCD, plazmowe)
• komputery • monitory
• kamery wideo
• cyfrowe aparaty fotograficzne
• wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
• telefony komórkowe, radiotelefony
• mikrofalówki, odkurzacze.
Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

Informuojame, kad parengtas žemės sklypo (kad. Nr. 4142/0200:326) ir kitos paskirties individualiems namams/statiniams statyti ir eksploatuoti žemės sklypo (kad. Nr. 4142/0200:325), esančių Grigaičių k., Šatrininkų sen., Vilniaus r., detaliojo plano, patvirtinto Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2006-10-20 įsakymu Nr. A27-1699 (TPD registracijos Nr. T00088567), koregavimas anksčiau suplanuotos teritorijos dalyje.

Planuojamos teritorijos plotas: 1,4440 ha

Planavimo pagrindas: planavimo organizatoriaus 2023-09-27 sprendimas nr. KADI-1416, patikslintas 2024-02-12 sprendimu nr. KADI-242.

Planavimo organizatorius: Vilniaus rajono savivaldybės administracija, Rinktinės g. 50, LT-09318 Vilnius, tel.: (8 5) 275 1990, 275 1961, 275 6925, el.p. vrsa@vrsa.lt, interneto svetainė www.vrsa.lt.

Planavimo iniciatoriai: fiziniai asmenys.

Plano rengėjas: UAB „VILDOMUS“ j.m. k. 300655884 A. J. Povilaičio g. 18, Vilnius, tel. 865620430, el. p. info@vildomus.lt. Projekto vadovas - Simonas Klumbys (atestato Nr. A1320).

Planavimo tikslai: pakeisti Detalioju planu suformuoto žemės ūkio paskirties žemės sklypo Nr. 1 (kad. Nr. 4142/0200:493), esančio Vilniaus r. sav., Šatrininkų sen., Grigaičių k., dalį į kitos – vienučių ir dvibučių gyvenamosios paskirties teritorijas, sujungti su Detalioju planu suformuotu kitos – gyvenamosios teritorijos – mažaukščių gyvenamųjų namų statybos žemės sklypu Nr. 3 (kad. Nr. 4142/0200:325), esančiu Vilniaus r. sav., Šatrininkų sen., Grigaičių k., Pergalės g. 32, keisti ribas ir plotą (sujungti ir padalyti), nustatyti teritorijos naudojimo reglamentus vadovaujantis Bendrojo plano sprendimais (pagal Kraštovaizdžio tvarkymo zonų U1 ir Z3 reglamentus).

SPAV reikalingumas: Planų ir programų SPAV tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-12-23 nutarimu Nr. 1467, numatytais atvejais.

Koncepcija: nerengiama.

Su parengtu, viešai eksponuojamu, detalioju planu galima susipažinti nuo 2024-08-16 iki 2024-09-19 Šatrininkų seniūnijos patalpose, teritorijų planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje – www.tpdriis.lt (TPD numeris sistemoje – K-VT-41-23-785), o taip pat adresu – A. J. Povilaičio g. 18, Vilniuje, iš anksto susitarus dėl susitikimo tel. nr. 865620430.

Viešas svarstymas įvyks **2024-09-19, 16 val.** Šatrininkų seniūnijos patalpose adresu Šumsko pl. 157, Šatrininkai, Šatrininkų sen., Vilniaus r. sav. Pasiūlymus galima teikti TPDR informacinėje sistemoje, planavimo organizatoriui, plano rengėjui raštu, adresu **A. J. Povilaičio g. 18, Vilnius** iki viešo svarstymo bei jo metu.

Neatsižvelgus į motyvuotus pasiūlymus, asmenys gautą atsakymą gali apskųsti valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą vykdančiai institucijai per 10 darbo dienų nuo jiems išsiųsto atsakymo (į pateiktą pasiūlymą) gavimo dienos.

Zam. 2789

Perfumy dla psów od Dolce & Gabbana

Wielu miłośników psów stara się przychylić nieba swoim pupilom. Rozpieszczają je frykasami czy kompletują dla nich modną garderobę. Teraz mogą im sprezentować nawet perfumy. Zapach Fefe dla psów stworzył włoski duet Dolce & Gabbana. Fefe to pierwszy zapach dla psów wprowadzony na rynek przez duży dom mody. Perfumy zostały nazwane na cześć miniaturowego pudła należącego do Domenico Dolce. We flakonie, za który marka liczy sobie 99 euro, znajdziemy bezalkoholową mgiełkę, na którą składają się „świeże i delikatne nuty ylang ylang, piżma i drzewa sandałowego”.
Fot. Freepik.com

Narodziny jednego z najrzadszych zwierząt

Narodziny jednego z najrzadszych zwierząt na świecie — kułana perskiego — świętowało Chester Zoo w Wielkiej Brytanii. Onagery, bo tak też są nazywane, pochodzą z półpustynnych regionów Iranu i są spokrewnione z osłami domowymi. „Pracownicy zoo są nim zachwyceni. Jasper radzi sobie bardzo dobrze, a jego mama Azita opiekuje się nim i nawiązuje z nim więź. Jest pełen energii i lubi radośnie rozkopywać piasek, biegając po swoim siedlisku” — powiedział przedstawiciel zoo Mike Jordan.

Eksperti ds. ochrony przyrody w zoo stwierdzili, że obecnie na świecie żyje mniej niż 600 dzikich onagerów, ale narodziny w brytyjskim zoo mogą pomóc uchronić gatunek przed wyginięciem. Jak podkreślają, kiedyś dzikie osły były licznie spotykane na pustyniach Mongolii, Chin i Iranu, ale teraz pozostało ich bardzo mało. Onagry przetrwały tylko na dwóch małych, chronionych obszarach w Iranie.

Koty czują żalobę tak jak ludzie

Koty przeżywają śmierć innych zwierząt domowych, w tym nawet psów, wykazały badaczki z Uniwersytetu w Oklahomie. Przeprowadzono rozmowy z 412 opiekunami kotów na temat zmian w ich zachowaniu po stracie innego zwierzęcia znajdującego się w tym samym domu. Kocia żaloba jest bardzo podobna do tej, jaką przeżywają ludzie. Jej objawy to przede wszystkim problemy ze snem i brak apetytu. Koty w mniejszym stopniu oddawały się spaniu, jedzeniu i zabawie, a w większym — poszukiwaniem uwagi ludzi, chowaniem się, spędzaniem czasu w samotności i pozornym poszukiwaniem swoich zagubionych towarzyszy.
Fot. Freepik.com

Fotomigawka

W Wilnie odbyła się akcja wolnych Białorusińców. Polityka polityką, ale o odpowiednią ochronę od słońca i deszczu też należy zadbać **Fot. Andrius Ufartas, ELTA**